

SMÅFISKER'N

NR 1/25 • ÅRGANG 41

**HVORDAN REDDE
OSLOFJORDEN**

side 6-8

TURISTFISKET

side 10-13

**RØMNINGSHULL
I FISKETEINER**

side 26-27

ORGAN FOR NORGES FRITIDS- OG SMÅFISKERFORBUND

Uavhengig organ for Norges
Fritids og Småfiskerforbund

REDAKTØR:

Lars Kongsvik
Sagstadvegen 11
5243 Fana
959 78 566
kongsviklars@gmail.com

REDAKSJONSKOMITE:

Regionslederne

FORBUNDSFORMANN:

Lars Kongsvik
Sagstadvegen 11
5243 Fana
959 78 566
kongsviklars@gmail.com

REGIONSLEDERE I NFSF:

ØST: Bjørn Bryng
Petersborgvn. 4
3115 Tønsberg
913 87 484
abcopp@online.no

SØR: Øyvind Jørgensen
Lokes vei 42B
4846 Arendal
900 26 177
lokesvei@online.no

VEST: Ottar Nygård
Pernesvegen 23
6717 Flatraket
918 60 683
Ottar.nygard@gmail.com

NORD: Tore Johnny Markussen
Legdaveien 17
8372 Gravdal
959 11 444
tore.johnny.markussen@gmail.com

ANNONSER: Tegnes gjennom
forbundsleder/redaktør.

Priser:

1/1 side: 2800 kr
1/2 side: 1600 kr
1/4 side: 1050 kr
1/8 side: 600 kr

Redaksjonskomiteen oppfordrer
alle lokallag til å bidra med stoff
til kommende utgaver.

FORSIDEN: Havteine klargjøres med
rømningshull. Foto: Gunnvor Sæle
Kongsvik

Opplag: 2000

Antall utgivelser pr. år: 2

Førtrykk: dragefjellet.no

Trykk: Kroonpress AS

Produsert i samarbeid med

Norsk Maritimt Forlag

Kopiering av innhold er ikke tillatt
uten samtykke fra utgiver.

www.nfsf.no
www.smafiskern.no

Kan vi fort- sette å kaste plast i havet?

MENINGER: Det er bare å innse det, fiske med garn og teiner fører til tap av redskap, og bidrar dermed både til spøkelsesfiske og plastforurensing.

TEKST: ØYVIND JØRGENSEN

I yrkes- og fritidsfisket anslås det at det mistes 15.000 teiner hvert år. Tallene er usikre, men at det importeres og tapes et stort antall teiner årlig det liten tvil om.

Teinene brytes sakte ned, og mengden mikroplast de bidrar med til kretsløpet er nok ubetydelig i forhold til alt annet som

havner i sjøen. Da er spøkelsesfiske et større problem, som bare delvis blir løst med råtnetråd. Vi kan vel også se for oss at tapte redskaper som ligger langs bunnen fører til at fiskesnører og krok setter seg fast. Teiner og fiskeredskaper er gjerne litt for tunge til at man klarer å få de opp med håndmakt og tynt fiskesnøre. Dermed bidrar fisket til ny forurensing. Spesielt vil moderne multifilment-

STORE MENGDER: På Strandryddedagen 2020 ryddet UiB og samarbeidspartnere 1,2 tonn plast på en aksjon i havgapet utenfor ellesøy. FOTO: OLE M. KVAMME, UIB

sene bidra til at havlevende skapninger setter seg fast og lider.

Handelens miljøfond har via plastposeavgiften vært med å finansiere et prosjekt for å hente opp tapt redskap. Siden 2018 er det tatt opp ca 10.000 teiner og andre redskaper. Vi fyller altså på med ny plast i en mengde som overstiger ryddingen.

Råtnetråd redder liv

Krav om råtnetråd i fluktåpning ble innført i hummerfisket i 2018. Tråden skal hindre at fisk og skalldyr fanges i tapte redskaper og lider en langsom død. Andelen teiner med råtnetråd som tas opp i ryddeaksjoner har økt fra en femdel til en firedel. Det er positivt, men viser også hvor mange gamle teiner som ligger igjen på bunnen. Undersøkelser viser at tråden råtnet i løpet av 130 dager i snitt. Oppfordringen må bli at vi som fisker tar ansvar, og bruker tråd med riktig kvalitet, det vil si at råtingen går raskt nok. Så får vi heller ta oss bryet med å bytte tråd innimellom.

Burde vært pensum!

BOKANMELDELSE: I «En Sjanse i Havet» formidler havforsker og dykker Even Moland fakta og forskning om livet i havet på en måte som er lett forståelig. Boka tar for seg hvordan næringskjedene i havet er bygget opp, helt fra små alger og hoppekreps til store fisk og varmblodige skapninger. Boka tar opp temaer som overfiske, forurensning og klimaendringer. Dette er anbefalt litteratur for alle som fisker og er interessert i det som skjer i havet og ved vår kyst. Boka er utgitt på Cappelen Damm, og er tilgjengelig i bokhandelen. ØYVIND JØRGENSEN

Miljøvennlige teiner

Gammeldage treteiner fisket ikke like godt som dagens skotteteiner, i tillegg var de blytunge å løfte over ripa, og måtte ligge til trutning i uker før fisket kunne starte. Det er neppe attraktivt for fritids- eller yrkesfiskere å velge gammeldags redskap i stedet for kinatteiner i plast. Men det burde være mulig å utvikle teiner i nedbrytbare materialer til en overkommelig kostnad. Greenbay gjorde noen forsøk sammen med HI Flødevigen. Resultatet var ikke spesielt imponerende, men det var en start, og burde kunne utvikles videre. Kanskje vi som fisker ville være villige til å velge miljøvennlig om relevante produkter var tilgjengelige til en grei pris? Det ville i alle fall løst forurensningsproblematikken.

Reduksjon er ikke en løsning

I 2017 ble antall teiner pr fritidsfisker redusert til ti. Med gamle treteiner var tjue hal mer enn nok for selv spreke hobbyfiskere, og med ti teiner og elektrisk haler har man akkurat nok til et par hyggelige timer på sjøen. Inntrykket er at de fleste respekterer reglene, men om antall lovligte teiner reduseres ytterligere vil nok mange mene at reglene er unødvendig strenge, og de vil i mindre grad etterleves. Hummeren trenger det i alle fall ikke. Reglene for minstemål, maksimum og rognhummer virker etter hensikten, og mange steder er bestanden i vekst. Det er miljøproblemet og forurensningen av havet som må løses. I stedet bør man myke reglene litt slik at det er lov å være to fiskere i samme båt med ti teiner hver. Det er viktig for sikkerheten at man ikke alltid er alene og i hver vår båt.

Krav til opplæring og kunnskap

I dag kan alle fiske med faststående redskap. Det er ingen krav til kunnskap eller erfaring. Hvem som helst kan fiske med superlette klappteiner, med 30 meter blått tynt presenningstau og en plastkann som

bøye. En betydelig andel av teiner som ryddes er billige, lette klappteiner. Når disse i tillegg står på gode hummerplasser midt i juli så er det rimelig å anta at det ikke er bare krabbe man fisker etter.

Kunnskap og tradisjoner nedarvet gjennom generasjoner gjorde at tap av redskap var begrenset. Man visste at teinene ikke skulle settes i skråninger eller medstrøms nær kanter mot større dyp. I dag må kunnskapen læres på nytt. Båtlivet er tilgjengelig for de fleste, og mange har oppdaget hvilken herlig aktivitet det er å ferdes på sjøen og fange mat til eget bruk. Så i mangel av bedre alternativer blir det å lære av egne feil og eget tap av redskap.

Det første vi småfiskere burde kjempe for, er at det innføres krav til kunnskap og registrering av alle som setter teiner i havet. Båtførerprøven har allerede testsystemet klart, det burde være enkelt å henge seg på med «Jegerprøven for havet».

Forurensner betaler

Forurensningsloven fastsetter en generell plikt til å unngå forurensning og forbyr forsøpling. Loven fastslår også at det er forurensner som skal betale. Dette betyr at kostnadene ved å hindre forurensning og avfallsproblemer dekkes av den ansvarlige for forurensningen eller avfallet.

Vi har ingen garanti for at Handelens Miljøfond fortsetter å bevilge midler til opprydding, ei heller at det offentlige finner plass i sine budsjetter. Kanskje kan en miljøavgift på plastteiner være både en kilde til å finansiere rydding og avfallsbehandling i tillegg til å gjøre treteiner mer konkurransedyktige?

Hva mener du?

På våre nye nettsider kan du legge inn din mening og synspunkter. Hva tror du skal til for at både vi og fremtidige generasjoner kan bedrive et bærekraftig fiske? www.nfsf.no ■

MENINGER: Da NFSF ble startet var motivasjonen å sikre retten til fortsatt høsting av gode ressurser. I dag ser vi en ny trend, ressurstilgangen endres både i sør og i nord.

Forskerne skylder til dels på fritidsfiskerne, og kanskje har de rett i de tettest befolkede områdene. Men forskningsgrunnlaget er tynt og med forbehold som gjerne står med liten skrift i rapportene.

Røff status for ulike områder

■ **Oslofjorden:** Torsken er fredet og nesten borte. Bestandene av annen hvitfisk er også svake. Likevel tillates det tråling i dyprennene. Kanskje på tide å heller jobbe for omstilling fra trål til teinefiske etter reker og kreps, det er fullt mulig med dagens utstyr.

■ **Sørlandet:** Vil du ha torsk må du vest for Lillesand for å ha noenlunde sjans. Her tråles det hele året, både i dyprennene ute fra kysten, og vinterstid helt inn til fjæresteinene. Den grå torsken som tidligere kom inn på grunnene for å gyte på senvinteren, glimrer med sitt fravær. Man kan vel anta at den oppholder seg resten av året på dypet, der den spiser kreps og reke. Og der havner den i trålen, og ligger til salgs sammen med reker og kreps på fiskesalgslaget. Hvilket vern torsken får så lenge det er tillatt med oppsamlingspose bak skillerista kan man lure på? Kanskje svaret rett og slett er at trållerredene har for mye å si i direktoratet, på bekostning av miljøhensyn og sunn fornuft.

■ **Vestlandet:** Vestlandskysten er lang og det blir for dumt å prøve seg på detaljbeskrivelser. Likevel må en kunne si at det er mer fisk her enn på sør- og østlandet, og bedre jo lenger nord en kommer. Samtidig er fisket i store områder er betydelig dårligere enn for 50 år siden. Kysttorsken er i sterk tilbakegang.

■ **Nord-Norge:** For en søring er Nord-Norge fritidsfiskeren sitt eldorado. Generell ressurstilgang er både variert og god. Lofottorsken derimot er ikke det den var for bare noen år siden. Skreien har i år vært å finne på «yttersida» som en sier, og videre oppover i Finnmark. Kysttorsken er en svekket bestand.

Hvorfor blir det mindre fisk?

Det ene enkle svaret på dette finnes ikke. Bildet er sammensatt. Her vil vi peke på noen faktorer.

■ **Fisketrykket:** I tett befolkede områder, inne i fjordene, betyr fritidsfisket en god del. Hvor mye vet vi ikke, forskningen hittil er svært mangelfull selv om forskerne av og til presenterer såkalte fakta om fritidsfisket i media. Det store fisketrykket på dypt vann, og utenfor grunnlinjen kommer fra næringsfiske. Dette er ikke kritikk av yrkesfiskeren. Så lenge yrkesfisket foregår slik det skal, så er dette lovlig høsting. Vi mener derimot at fiskerimyndighetene lenge har vegret seg for en føre var tilnærming av kystnært næringsfiske og særlig på bestander som ikke har den største økonomiske verdien. Begge grupper må ta sin del av ansvaret for at høstingen av bestandene er bærekraftig.

■ **Overgjødning/forurensing:** I indre Oslofjord og mange kystnære områder og fjorder er vannmiljøet sterkt påvirket av utslipp fra menneskelig aktivitet. Dette gir endrede vekstvilkår i økosystemene. Vi risikerer en ny stabil situasjon uten torsk og med uhemmet algevekst og råtnende bunnsedimenter i stedet for sjøgress og tang.

Hva kan gjøres?

Det er viktig at myndighetene har en føre var-tilnærming. Vi trenger ikke flere «Oslofjorden-scenarier» verken nedover sørlandet eller i kyst- og fjordstrøk fra vestlandet og nordover.

■ **Økosystembasert forvaltning** av ressursene må bli mer enn fine ord, og gjenspeile seg i praktisk forvaltning.

ILLUSTRASJON FOTO: JAM HANSEN MICHELSEN

■ **Forby tråling** i kystnære farvann i sør, og heller satse på skånsomt teinefiske etter kreps, reke, hummer og krabbe.

■ **Lysfisket** bør under lupen. Rapportene fra rundt 2012 tegner etter vårt syn et glansbilde av den virkelige situasjonen.

■ **Vannkvalitet.** Utslipp fra kloakk må reduseres, utslipp fra jordbruk må begrenses, oppdrett må over i lukkede anlegg. Bare slik kan det gjenskapes friske økosystem.

■ **Føre var-tilnærming** i høstningstrykk på usikre bestander eller der en ser vedvarende nedgang. Samtidig må man kunne endre syn på bestandene når det er grunnlag for det. Et godt eksempel her er hummeren.

Og til sist, man redder ikke torsken i Oslofjorden ved å redusere antall hummerteiner for fritidsfiskerne, eller stenge for stangfiske etter makrell og sjøørret. Man kan bare undres hvor slike tanker kommer fra. Uten å ta hardt tak i miljøforbedrende tiltak, vil fiskerireguleringer i stor grad være symbolpolitikk. Vi får bare krysse fingrene og håpe på at det snart kommer noen voksne på jobb i fiskeridirektoratet og miljødirektoratet, noen som hører på forskerne, fiskerne og sunn logikk.

NFSF vil fortsette å yte påtrykk der vi kan, og vi håper alle gode krefter kommer med på laget slik at ressurstilgangen kan gi gode vilkår for fritidsfisket. Meld deg inn, eller hjelp oss å verve nye medlemmer. Fritidsfiskerne trenger en organisasjon som ivaretar deres interesser, og jo flere vi er dess mer blir vi lyttet til.

Lars Kongsvik

Forbundsleder Lars Kongsvik • kongsviklars@gmail.com

FRA **5599,-**

Smartliner Pro Teinehaler

- Solid haler til gunstig pris
- Norsk design
- 3 modeller: 300W - 600W - 900W

Kilespor med nøyaktig tilpasset vinkel som griper godt på tauet.

Bærehåndtak i halerens balansepunkt.

Optimalt plasserte utkasterkniver sørger for "handsfree" innhaling.

Solid arm som kan tas av ved transport.

Solid blokk av fiberarmert nylon.

Haleren kan enkelt løsnes og løftes av foten.

Ikke behov for klemme eller rulle for å holde tauet i sporet.

Vippebryter med fjærbelastet revers.

Motor med overbelastningsvern. Haleren tar en liten pause hvis den blir for varm.

Solid fot. Låsbar i 0-90-180 og 270 grader.

Haleren kan legges på siden uten at plastdekselet berører bakken og blir skadet.

Med lidenskap for sjøen!

www.maritim.no

Tlf: 37 00 03 70 - salg@maritim.no

FORVALTNING: De som har fisket i Oslofjorden over de siste tiårene kjenner til at dramatiske endringene har skjedd og behovet for effektive og målrettede tiltak.

Nå står slaget om Oslofjorden

TEKST: LARS KONGSVIK

Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet la saken ut på høring i januar med svarfrist 22. april. Norges Fritids og Småfiskerforbund (NFSF) har levert sitt høringssvar, og vi ser at NFSF er en stemme blant svært mange. Vi er avhengige av at andre aktører med tyngde har lignende synspunkt som oss.

I tillegg trenger vi at de som tar avgjørelsene er villige til å realitetsorientere seg i forhold til hvilket handlingsrom der er for å verne det som må ha vern og samtidig utnytte ressurser som er i god forfatning.

Alle fikk si sin mening

Det er også en viktig avveining mellom ulike grupper. Skal relativt få yrkesfiskere få fiske som før slik at de slipper å omskolere seg, eller skal store befolk-

ningsgrupper fortsatt få mulighet til verdifull rekreasjon og litt matauk fra tusenvis av hytter og kystboliger langs den tett befolkede Oslofjorden?

Alle kunne sende inn svar på høringen og svarene er offentlig tilgjengelig på regjeringens nettsider via denne snarveien: tinyurl.com/fiskeritiltak

Mange har svart, både yrkesorganisasjoner, fritidsfiskere, miljøorganisasjoner, kommuner, bruker og interesseorganisasjoner, enkeltpersoner og mange flere. Gå gjerne inn og les hva ulike aktører mener.

Kryssende interesser

«Alle» synes å være enig om at torsken må vernes. Så blir det vanskelig. Rekefiskerne ønsker å fortsette. De som kaster brisling eller dorger makrell vil også fortsette. Det samme gjelder de som fisker krabbe og hummer. Så ønsker yrkesfiskere å ha prioritet foran fritidsfiske mens

sportsfiskerinteresser ønsker å se på Oslofjorden som en sportsfiskerfjord og avslutte yrkesfisket.

Forskere med forkjærlighet for vern ønsker store totalfredete områder uansett om det er mange arter som er i god forfatning og absolutt tåler å beskattes.

Trenger flere tiltak

Det er en illusjon å tro at saksbehandlere vil finne en samlende tråd eller retning i de 253 høringssvarene som er kommet inn. Hva skal regjeringen da lytte til. Det enkleste for dem er å si at nå har alle blitt hørt og så gå for hovedtrekkene i forslagene som er lagt fram i utredningen.

Vi håper imidlertid at de også lytter til innvendinger som peker på at vern av kysttorsk så langt ikke har gitt resultat i Oslofjorden og at mer vern heller ikke vil snu den nedadgående trenden. Situasjonen er mye mer kompleks. Store utslipp

REDD FJORDEN: Yrkesfiskere, fritidsfiskere, hobbyfiskere, politiske partier, organisasjoner, forskere og fagfolk mener alle noe om hvordan fiskebestandene i Oslofjorden bør forvaltes. Men meningene og forslag til løsninger er langt fra samstemte.
ILLUSTRASJONSFOTO: ERIK SKARSTEIN/UNSPLASH

Noen glimt fra ulike perspektiver

253 høringssvar er tilgjengelige. Her har vi plukket ut noen som representerer ulike synspunkt.

Høringssvarene er i de fleste tilfeller lange – ofte veldig lange. Derfor har vi valgt ut noen få viktige punkt fra ulike aktører.

Norges Kystfiskarlag:

- Etablering av en frivillig kondemnerings/omstillingsordning for fartøy som drifter innenfor verneområdet.
- Stenging av områder i indre Oslofjord og nasjonalparkene omfatter ikke bruk av teiner for yrkesfiskere.
- Fisket etter flatøsters med teiner forbys i fritidsfisket
- Bruk av teiner i fiskeri etter skalldyr i nasjonalparkene
- Forby fisket etter reke med teiner i fritidsfisket

Hvaler Senterparti:

- En litt annen historie - Oslofjorden er ikke død, men trenger hjelp.
- Innføring av null-fiske er en forsterkning av tiltak som foreløpig ikke har hatt ønsket effekt.
- Forslagene tar i for liten grad inn over seg betydningen av dette langsiktige arbeidet og hvor viktig det er å videreføre dette fagmiljøet.
- Foreslåtte null-fiskeområder vil også for fritidsfiskere gi en uforholdsmessig sterk negativ effekt på mulighetene for å utøve et variert friluftsliv.
- Nøkkelen til å nå målet om en vesentlig forbedring av miljøet i Oslofjorden vil alltid være økt satsing på forskning.
- Det er der trolig at estimatene for betydningen av fritidsfiske for fiskebestandene i Oslofjorden pr. idag totalt sett er sterkt overvurdert.
- Det må presiseres at fritidsfiske etter makrell og sjørret bør fortsette som i dag.
- Vi vil hevde at store nullfiskeområder i ytre deler av Oslofjorden verken er hensiktsmessig eller forholdsmessig.
- For å bedre miljøet i Oslofjorden må det gjøres grep som bedrer vannkvaliteten drastisk. I påvente av en positiv utvikling som følge av bedret vannkvalitet, kan det aksepteres en rekke midlertidige og mindre inngripende tiltak innenfor fiskerisektoren.

Fortsettelse side 8

næringsalter fra kloakk og jordbruk, blanding mellom ulike næringsalter, urensing, eksplosjon av yngelspisende mellomskarb Bestand, oppblomstring av giftige alger, selbestand som bare fortsetter å spise torsk når alle andre må la være å spise annet.

Kort sagt peker mye i retning av at miljøet må endres for at fisk skal vokse opp. Forskere peker også på at utsetting av torsk yngel kan være en vei å gå for å øke gjenoppbygging. La oss håpe at myndighetene også velger aktive miljøbyggingstiltak og ikke bare trekker det enkle kortet som heter vern.

Spill fra Norges Fritidsfiskerforbund

Innføre tråleforbud i indre fjord.

Gjennomføre de foreslåtte redskapsbegrensninger som trålerist, og forbud mot oppsamlingspose på trålen.

- Forbud mot bunnsatte garn.
- Forbud mot fiske etter krabbe på grunnere vann enn 25 meter utenom hummerfredningstiden.
- Totalforbud mot brislingfiske i 10 år.
- Vi kan godta å begrense antall teiner til det halve, dersom dette også gjelder yrkesfiskerne.
- Vi er imot et forbud mot fritidsfiske etter reker med teiner.
- Vi er mot de foreslåtte nullfiskeområdene.
- Vi er for nullfiske i hummerreservater og gytefredningsområder.
- Vi ønsker at en vurderer opprettelse av lukkede settefiskanlegg for kysttorsk.
- Etter fem år bør det foretas en evaluering om man har oppnådd ønsket effekt. Om så ikke er tilfelle, kan man iverksette ytterligere tiltak, som f.eks. tråleforbud i hele Oslofjorden. ■

TRADISJONER: I alle småbyene langs Oslofjorden er det lange tradisjoner for fiske i fjorden og tilstøtende havområder. Bildet er fra Drøbak havn, 2009. ILLUSTRASJONSFOTO: LEIFERN /CCBY-SA3.0

Norges Jeger og Fiskeforbund:

- Når det gjelder de foreslåtte nullfiskeområdene, mener NJFF at disse, og da særlig den omfattende sonen innenfor linjen Horten–Moss, er for store og uhensiktsmessige.
- NJFF foreslår at en framfor å innføre tre store og nokså sjablongmessig plasserte nullfiskeområder, heller etablerer 8-12 mindre områder i et nettverk.
- Det er avgjørende at fiske etter anadrom laksefisk, spesielt sjørøret, fortsatt kan drives på et bærekraftig nivå også innenfor de eventuelle nullfiskeområdene.
- Det finnes ikke faglig grunnlag for et totalforbud som inkluderer sjørøretsfiske.
- Når det gjelder yrkesfisket, ser også NJFF behov for strengere reguleringer.
- Bør innføre et forbud mot bunntråling i nasjonalparkene, samt forbud mot oppsamlingspose. NJFF støtter innføring av betydelige restriksjoner for brisling og sildefisket, gitt artenes betydning som nøkkelarter i næringskjeden.
- Vi advarer mot at omfattende, lite målrettede tiltak kan redusere lokalt engasjement og etterlevelse av miljøtiltakene.

Sabima og Birdlife Norge:

- Vi støtter oppfølgingen av alle tre fiskerifrie sonene, Indre fjord, Færder nasjonalpark og Hvaler Nasjonalpark.

- Regjeringen må samtidig kraftig redusere de to andre største truslene i Oslofjorden: tilførsel av næringssalter og arealendringer/nedbygging av strandsone.
- Innføre umiddelbar fiskestans av brisling og sild i hele Oslofjorden og utvikle en bærekraftig fiskerikvote som også tar hensyn til næringsbehovet til andre arter i økosystemet, som sjøfugl.

Den norske turistforening:

DNT vil på generelt grunnlag støtte at det innføres tiltak med midlertidige begrensninger for fiske i Oslofjorden, men samtidig påpeke viktigheten av at det ses i sammenheng med andre tiltak som rensning og reduksjon av utslipp til fjorden. Utviklingen hos sentrale fiskebestander bør overvåkes i tilknytning til de ulike tiltakene, samt at det bør være fokus på informasjon om og tilsyn av fiskeforbudet.

Drøbak akvarium Oslofjorden Marinbiologiske senter:

Drøbak akvarium Oslofjorden Marinbiologiske senter opplevde i mars 2023 omfattende fiskedød ved anlegget i Drøbak. Samtidig opplevde NIVA samme ved sitt anlegg på Solbergstrand. Begge vanninntakene er på mellom 50-60 meters dybde med flere kilometers avstand. Det ble senere bekreftet av NIVA at fiskedøden

skyldtes unormale algeforekomster, som igjen resulterte i rask død på større fisk. Fiskene som gikk tapt, døde så raskt at flere av fiskene fortsatt hadde førpellet i munnen når de senere ble undersøkt.

Vi overlater til forskere å forklare/bekreft hva de unormalt store algeforekomstene kom av, og hvordan dette best kan løses i fremtiden. Men basert på denne episoden tror vi at det er vannkvalitet, og ikke overfiske som er hovedproblemet i Oslofjorden.

Uvalg fra enkeltpersoners svar:

- De eneste som nå har fisket de siste ti årene er sel og skarv.
- Minner på at hundre skarver gjennom hundre dager fortærer rundt fem tonn yngel.
- I Sverige jaktet det på skarv for å beskytte fiskebestander.
- Det er helt utenkelig at tråling med lett redskap som ikke fanger torsk eller annen fisk skal være en årsak til at det ikke igjen kan bli fiskerikt.
- Å ta fra barn gleden ved å fiske sin første makrell er absurd når fjorden er full.
- Skal man gjøre noe så unorsk som å stenge folket ute fra en stor del av naturen, så bør man i det minste ha bevis på at det har noe som helst for seg å gjøre det. ■

Mer enn 110 år i kystfolkets
TJENESTE

NOGVA NANNI > 2025 kampanje

> **N3.21 – 21 HK**

KAMPANJEPRIS

93.500,-

> **N3.30 – 29 HK**

KAMPANJEPRIS

114.750,-

> **N4.38 – 37,5 HK**

KAMPANJEPRIS

138.000,-

> **N4.50 – 50 HK**

KAMPANJEPRIS

158.375,-

www.nogva.no

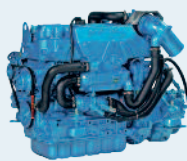
> **N4.65 – 59 HK**

KAMPANJEPRIS

169.250,-

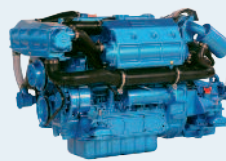
> **N4.80 – 79 HK**

KAMPANJEPRIS

206.750,-

> **N4.115 – 115 HK**

KAMPANJEPRIS

255.000,-

> **N4.140 – 135 HK**

KAMPANJEPRIS

258.750,-

> **T4.205 – 200 HK**

KAMPANJEPRIS

367.500,-

> **T4.270 – 265 HK**

KAMPANJEPRIS

372.500,-

> **6.420 TDI – 320 HK**

KAMPANJEPRIS

420.625,-

Alle motorer fra og med N4.38 leveres med sluregear. Alle priser forstås EX. WORKS Søvik inkl. moms.

NOGVA MOTORFABRIKK AS
NO-6280 SØVIK

T +47 70 20 84 00
F +47 70 20 84 10

E-POST firmapost@nogva.no
> nogva.no

NOGVA

Fiskeridirektoratets høringforslag:

Strengere regler for turistfisket

FORVALTNING: Turistfisket som næring startet nærmest uten reguleringer. Så har det gradvis kommet regelverk etterhvert som næringen har ekspandert.

TEKST: LARS KONGSVIK

Fiskeridirektoratet har i vår gjennomført en høring angående innstramninger på noen områder. Som grunnlag for endringer i rammebetingelsene for turistfiske ligger en rapport utarbeidet av en gruppe i direktoratet. I rapportens oppsummering av forslag til tiltak står det at:

Arbeidsgruppen vurderer at det er et godt grunnlag for fisketurisme som næring langs norskekysten, også dersom denne baseres på opplevelsesturisme. Næringen har vokst betydelig over tid, samtidig som det finnes lite kunnskap om beskatningstrykket fra turistfisket på lokale

og regionale bestander av blant annet kysttorsk, uer, kveite og steinbit. Det er derfor behov for bedre oversikt over uttaket og reguleringstiltak som sikrer at høstingskraftige bestander opprettholdes, noe næringen selv vil være tjent med over tid. De marine ressursene tåler ikke ubegrenset beskatning, og for kystnære bestander er det også viktig å unngå lokal utfisking. Det er fiskeriforvaltningens ansvar å ha en mest mulig kunnskapsbasert forvaltning som sikrer høstingskraftige bestander over tid.

Totrinns reguleringspakke

Nærings- og fiskeridepartementet ba i januar direktoratet om å gjennomføre høring av forslag til forvaltningstiltak i turistfisket som kan være aktuelle med sikte på en innføring allerede 1. april. Senere i år gjennomføres en ny høring som omhandler øvrige forslag til tiltak i turistfisket.

Direktoratet vil foreta nærmere vurdering av alle forslag i rapporten, men vil på

bakgrunn av ovennevnte i første omgang bare foreslå tiltak som vil kunne innføres med virkning allerede fra 1. april 2025.

Foreslåtte forskriftsendringer

For å oppnå en bedre forvaltning av ressursene som beskattes gjennom turistfiske, samt styrke grunnlaget for næringen over tid, foreslår direktoratet at følgende forvaltningstiltak innføres fra 1. april 2025:

- Utførselskvoten reduseres fra 18 til 10 kg fisk/fiskevarer to ganger pr. år, og innføring av en aldersgrense på 12 år for rett til utførselskvote.
- Innføring av generelt innfrysingsforbud for personer som ikke er bosatt i Norge, med unntak for gjester ved registrert turistfiskevirksomhet – som vil kunne fryse inn et kvantum som samsvarer med utførselskvoten. Innfrost fisk skal være tydelig merket med eier og fiskeslag.

REGULERING: Forskere, reguleringsmyndigheter og interesseorganisasjoner har i lengre tid drøftet fremtidige rammer for turistfisket.

ILLUSTRASJONSFOTO:
JAN HANCHEN MICHELSEN

HI er positive til fleire av tiltaka – etterlyser kunnskapsbelegg for andre

Havforskningsinstituttet (HI) har gitt høyringssvar til Fiskeridirektoratet sine forslag til innstramminger i turistfisket.

TEKST: ERLEND ASTAD LORENTZEN

Havforskningsinstituttet meiner fleire av dei føreslegne tiltaka vil gi myndighetene betre kontrollverktøy – til dømes innfrysingsforbod og standardisert utførselsdokumentasjon.

Dette meiner forskarane vil kunne bidra til å redusere udokumentert fangst og utførsel. Slike «mørketal» kan vere ei feilkjelde når forskarane skal berekne fangstmengdene til turistane – og dermed korleis det påverkar fiskebestandane. HI påpeiker samtidig at tiltak som grunnprinsipp skal vere kunnskapsbaserte.

Direktoratet har føreslått å redusere mengda fisk det er lov å ta med ut av landet frå 18 til 10 kilo, to gonger i året. For dette tiltaket etterlyser HI ei tydeleg målsetting og konsekvensutgreiing for om det kan få utilsikta eller negative konsekvensar for fisk, økosystem eller samfunn.

– Det er til dømes ikkje undersøkt korleis slike kvotekutt vil påverke turistfiskarane si åtferd på sjøen, seier havforskar Keno Ferter, prosjektleiar for forskinga på fritidsfiske, inkludert turistfiske, ved

Havforskningsinstituttet.

– Vi er blant anna bekymra for det som heiter «high grading», altså å kaste ut død fisk med lågare matverdi så snart du får ein fisk av høgare verdi, forklarar Ferter. Ein kvotereduksjon kan også føre til auka fangst og slepp, med utkast av fisk som ikkje overlever.

HI sin eigen forskning på fritidsfiske, viser at uttaket av dei ulike artane varierer stort mellom områda. For eksempel står fritidsfiske med stong (inkludert turistane) for minst halvparten av all torskefangst i Hordaland. I Troms utgjør det derimot anslagsvis 10 prosent av den totale torskefangsten ved kysten.

– Det kan dermed vere meir hensiktsmessig med meir artsspesifikke og område-spesifikke begrensingar, seier Ferter.

HI viser i høyringssvaret til at det i andre land gjerne er brukt besittelsesgrense («bag limit») per art, fredingstider, minste- og maksimalsreguleringar for å få ned trykket på enkeltartar i bestemte område. ■

Les heile uttalelsen: www.hi.no

- Forbud mot innfrysing og utførsel av skjell og skalldyr. Et innfrysingsforbud vil gjelde alle personer som ikke er bosatt i Norge, mens forbudet mot utførsel vil også gjelde personer bosatt i Norge.
- Rapporteringskravet innskjerpes, ved at det endres fra «løpende» til «daglig» rapportering av fangst.
- Det innføres krav til standardisert utførselsdokumentasjon, og i tilfeller hvor gjester bryter regelverket, skal virkshetene nekte utstedelse av utførselsdokumentasjon.

Direktoratet vil måtte gjøre en nærmere vurdering av behov for hjemler for hensiktsmessig sanksjonering ved brudd på de nye bestemmelsene. Direktoratet vil i løpet av 2025 gjennomføre en ny høring med forslag om innføring av ytterligere tiltak i turistfisket. ■

NFSF er positive - og har et tillegg

Norges Fritids- og Småfiskerforbund har i sitt høyringssvar støttet Fiskeridirektoratets synspunkter.

TEKST: LARS KONGSVIK

Så har vi kommet med et lite forslag til tillegg. Høyringssvaret vårt lyder således slik:

«Norges Fritids- og Småfiskerforbund er glad for at arbeidet med regulering av turistfisket nå gir resultater i form av endring i forskriftene som regulerer utenlandske turistert rettigheter til å høste og føre ut fisk. NFSF støtter Fiskeridirektoratet sitt forslag, men vi kan tenke oss et lite tillegg. I punktet om utførselsdokumentasjon skal turistfiskebedriften

bekreftede at turisten har fulgt gjeldende regelverk. I dette ligger det at turistfiskebedriften kan komme i en situasjon der turisten ikke har fulgt gjeldende regelverk og at bedriften derfor nekter å gi utførselsdokumentasjon. Dersom dette skjer, mener vi at bedriften bør ha meldeplikt om forholdet til Fiskeridirektoratet.

Dette kan formuleres slik:

Virksomheter har meldeplikt til Fiskeridirektoratet i tilfeller der gjester bryter regelverket med den følge at det nektes utstedelse av standardisert utførselsdokumentasjon.» ■

Turistfangst av

FORVALTNING: Kveite er absolutt en attraktiv art for dem som driver sjøfiske. Tradisjonelt har kveitefiske blant kystbefolkningen i Norge hatt som formål å være matauk, gjerne til festmat og spesielle anledninger. Går vi til turistfisket, er det kanskje selve fangstaktiviteten som har fokus.

TEKST: LARS KONGSVIK

Mange turistfiskere driver et ganske spesialisert artsfiske hvor kveita er en av de mest populære mållartene.

I 2018 ble det innført regelverk som medførte at kun er personer innlosjert på en turistfiskevirksomhet som kan ta med fisk ut av landet. Fiskeridirektoratet har siden samlet fangststatistikk for kveite som er fisket, både beholdt og sluppet ut, i regi av slike virksomheter.

Dataene er basert på selvrapportering fra bedriftene. Selv om det er knyttet usikkerhet til datakvaliteten, viser statistikken at det fanges mest kveite i Nordland, Troms og Finnmark. I Finnmark slippes det ut flere kveiter enn det beholdes, i motsetning til resten av fylkene. Dette skyldes visstnok at turistfiskevirksomhetene og/eller turistfiskerne har økt fokus på gjenutsetting av levedyktig kveite i store deler av det nordligste fylket. Korona-årene 2020 og 2021 var det naturlig nok nedgang i turistfisket, men utenom dette er det meget betydelige fangster. Tallenes klare tale ser du i tabellen øverst til høyre.

Kveita trives best i nord

Sslv om selvrapporterte fangster i fritidsfisket neppe er den mest presise indikatoren på forekomstene av kveite mener vi at

tallene gir en god pekepinn på hvor kveita er å finne. For tiden troner Nord-Norge på topp mens fangstene er minimale i Vestland. Fylker lenger sør er ikke med på statistikken, trolig fordi det ikke er registrert kveitefangst her. Grafene under er hentet fra høringsnotatet om kveitefiske utarbeidet av Fiskeridirektoratet.

10 kilo filet er alt

Fra 1. april 2025 er kvote for utførsel av fisk fanget av turister 10 kilo, to ganger pr. år. Du må dessuten være over 12 år for å få utførselskvote. Minstemål for kveite er 84 cm og maksimalmål er 200 cm. Det vil si at levedyktig kveite både under 84 cm og over 200 cm skal settes ut igjen. Sammenhengen mellom lengde og vekt på kveite er omtrent slik:

Lengde	Vekt
84 cm	7,2 kilo
90 cm	8,7 kilo
100 cm	11,0 kilo
110 cm	15,4 kilo
120 cm	20,9 kilo
130 cm	29,0 kilo
140 cm	37,5 kilo
150 cm	46,9 kilo
160 cm	57,8 kilo
170 cm	70,3 kilo
180 cm	80,8 kilo
190 cm	90,9 kilo

En turistfisker som får en kveite på 120 centimeter vil med 50 prosent svinns sitte igjen med ti kilo filet. Dette er faktisk hele kvoten for lovlig utførsel av fisk for ett enkeltbesøk i Norge. Et aktuelt spørsmål er da om turistfiskere skal få lov til å fiske kveite i det hele tatt? En får jo annen fisk også, og det er grenser for hvor mye fisk en klarer å fortære på et ukesopphold.

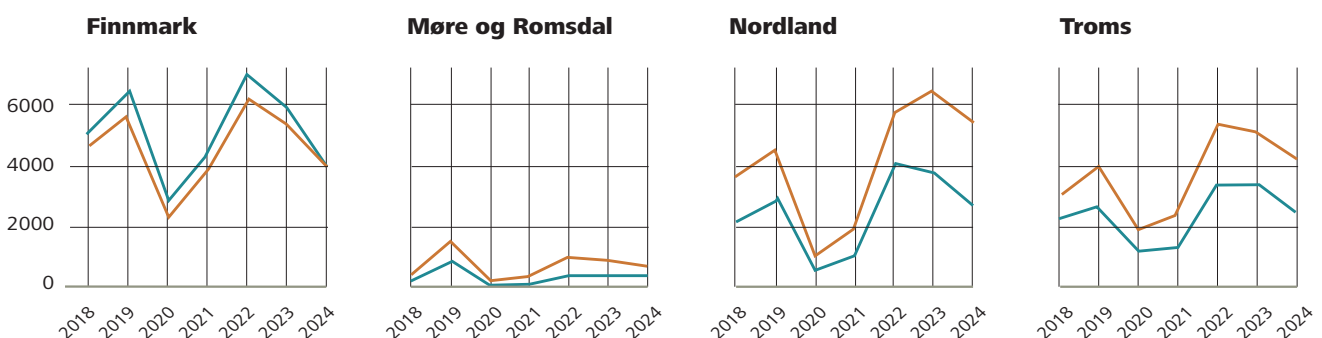
Stopp dyreplageriet!

Med strengere utførselsregler kan en lett se for seg at «fang og slipp» eller «catch and release» kommer til å øke. Dette er en bekymringsfull utvikling. En trenger ikke være veterinær eller dyrehelsebiolog for å forstå at det er en enorm påkjenning for kveita å få en krok i kjeften og så bli sakte men sikkert kjempet til overflaten. Når hensikten kun er å vinne over dyret før det settes ut igjen, fremstår det som en lite meningsfull aktivitet. Mange topper det med å feste tau gjennom kjeven og rundt sporden på kveita for å ha kontroll på dyret. Selv går fiskeren i sjøen for å posere sammen med kveita og hele seansen blir festet på film før kveita får friheten igjen.

Vi ser på dette som dyreplageri og ønsker å forby aktiviteten «fang og slipp». Dette har vi spilt inn til Fiskeridirektoratet i høringsnotatet om nye reguleringer i kveitefisket. ■

Fylkesvis fordeling av innrapporterte kveitefangster fra turistfiskevirksomheter

Kilde: Høringsnotat om kveitefiske utarbeidet av Fiskeridirektoratet

kveite

Innrapportert kveitefangst fra turistfiskebedrifter 2018 - 2024

År	Beholdt	Sluppet ut	Totalt
2018	13.240	10.646	23.886
2019	17.252	13.504	30.756
2020	5500	4566	10.066
2021	9251	6956	16.207
2022	20.729	15.586	36.315
2023	20.209	14.657	34.866
2024	17.189	11.151	28.340
Totalt	103.370	77.066	180.436

Bestandsstatus:

Havforskningsinstituttet har de siste årene advart om at nåværende beskatningsnivå på kveite antageligvis ikke er bærekraftig (blant annet i svar på høring i 2022 angående nye reguleringer i fisket etter kveite). Det har imidlertid ikke vært mulig å komme med konkrete forslag til et bærekraftig uttak, fordi det ikke foreligger en kvantitativ bestandsvurdering med dertil etablerte referansepunkter.

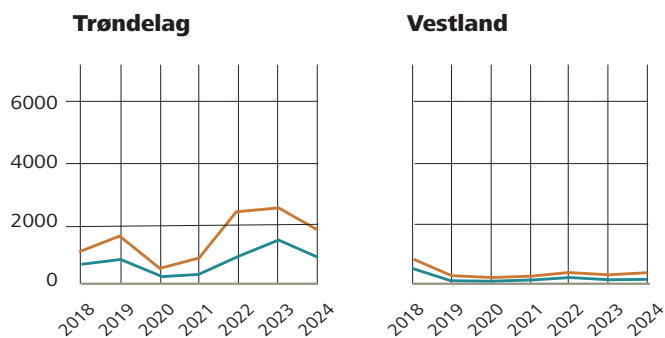
Kilde: www.hi.no: Rapport fra havforskningen 2024-39

Fredning av kveite:

Fra og med 20. desember til og med 20. april er det forbudt å fiske etter kveite i hele landet. Dette er en gytefredning som skal beskytte arten i en periode hvor den er spesielt sårbar for beskatning, og gjelder både for fritidsfiskere og yrkesfiskere. Det er ikke tillatt å fiske kveite med stang eller håndsnøre i fredningsperioden. Ved fiske med garn og line er det i perioden tillatt å ha inntil 1 prosent bifangst av kveite regnet i rund vekt per uke, men ikke mer enn 0,5 prosent bifangst av kveite i rund vekt samlet sett i hele perioden. Ved fiske med andre redskaper er det ikke tillatt å ha bifangst av kveite i fredningsperioden.

Fangst: Antall eksemplarer.

Tilstand: — Beholdt — Sluppet ut

ILLUSTRASJONSFOTO: RAEGAN CURETON/UNSPLASH.COM

Kveite og breiflabb:

Nye vernetiltak

ILLUSTRASJONSFOTO: SMÅFISKERN'S ARKIV

FORVALTNING: Både kveite og breiflabb er ettertraktete arter. I nord er det generelt et godt kveitefiske, mens situasjonen i sør er mye svakere. Breiflabbgarn fanger også mye kveite. Derfor må en se artene i sammenheng når det gjelder reguleringene.

TEKST: LARS KONGSVIK

Bakgrunnen for vurdering av nye reguleringer er Fiskeridirektoratets fylldige høringsnotat. I innledningen skriver de følgende om bakgrunnen:

«Fiskeridirektoratet gjennomførte høsten 2022 en høring med forslag til reguleringstiltak i fisket etter kveite, med påfølgende nye reguleringer som trådte i kraft 1. juni 2023. På samme tid ba Nærings- og fiskeridepartementet om at Fiskeridirektoratet fremmer forslag om «innsatsreguleringer i fisket etter kveite sør for 62°N, med sikte på gjenoppbygging av bestanden, og at dette også omfatter en vurdering av behov for å begrense beskatningen av breiflabb», samt at det fremmes «forslag til innsatsreguleringer i fritids- og turistfisket etter kveite».

Siden høsten 2022 har kveitefangstene nord for 62° vært økende. Mye tyder på at dette kan tilskrives økt direktefiske etter kveite. I tildelingsbrevet for 2024 fra NFD til Fiskeridirektoratet heter det at:

«Kveite er en art som krever særlig oppfølging i 2024, i lys av varsler om økt beskatning og mindre fangst per enhet innsats. Fiskeridirektoratet bes om å fremme forslag om mer effektive tiltak for å begrense fisketrykket på kveite i tråd med en føre-var-tilnærming, inkludert tiltak rettet mot fritids- og turistfiske.»

Videre fremla HII høsten 2024 bestandsvurderinger med kvoteråd for både kveite og breiflabb (kap. 2), som viser at det er behov for nye forvaltningstiltak for begge arter. På bakgrunn av ovennevnte vil direktoratet i dette høringsnotatet behandle forslag om:

NFSFs svar på høring angående reguleringstiltak

MENINGER: Norges Fritids og Småfiskerforbund takker for muligheten til å komme med innspill i denne saken og har følgende tilbakemelding:

- NFSF mener at all kveite skal leveres med hode.
- Ut fra ønsker fra de som fisker kveite, er signalet at fredningsperioden burde avsluttes 1. april. Vi ser imidlertid poenget med at kveite fortsatt er i gyting det meste av april og at fredning i gyteperioden er et viktig forvaltningstiltak. Vi vil derfor støtte en utvidelse av fredningsperioden ut april måned.
- NFSF synes det er problematisk med forbud mot direktefiske etter kveite i hele området sør for 62°. Vi har klare indikasjoner på at bestanden er i vekst, i alle fall i området sørover til Sognefjorden. Fiskeridirektoratet skriver også at det en vet om kveite-

bestanden i sør er mer basert på antakelser enn dokumenterte fakta. Vi stiller spørsmål ved å dra forvaltningsgrensen ved 62° og mener dette ikke er en velbegrunnet grense, heller en historisk grense som er brukt i forvaltning i mange tiår. Primært mener NFSF at en burde vente med å innføre forbud mot direktefiske sør for 62° til en har mer data om hvordan det faktisk står til med bestanden. Sekundært kan vi gå inn for at det innføres forbud mot direktefiske etter kveite sør for 61° Sognefjorden.

- NFSF mener at reduksjon i redskapsmengde for å verne en bestand må foretas forholdsmessig likt mellom yrkes- og fritidsfiskere. Det er foreslått å redusere yrkesfiskernes antall krok i linefiske med 1/3, mens fritidsfiskernes krokmengde er foreslått redusert med 2/3. Vi mener at reduksjonen må bygge på forholdsmessighet og at fritidsfiskernes krokmengde i linefiske etter kveite reduseres til 200.

- NFSF støtter direktoratets forslag om at det sør for 62° innføres forbud mot fiske etter breiflabb med garn i gyteperioden for kveite. (evt. sør for 61° Sognefjorden dersom vi kan få forvaltningsgrensen flyttet hit)

- Ut fra tabellen som viser turistfiskets fangst av kveite, samt «catch and release», er det tydelig at kveitefangst i turistfiske har et betydelig omfang. Det fiskes spesialisert på spesifikke kveiteplasser. NFSF mener det bør innføres forbud mot direktefiske etter kveite i turistfiske og at kveite en evt. får skal settes ut igjen. Dette harmoniserer best med de nye reguleringene av turistfiske som vi forventer blir innført. Det vil være meningsløst å la turistfiskerne ha mulighet for å fiske kveite når utførselsgrensen for dette fisket er 10 kilo. Turistfiske skal etter NFSF sin mening være aktivitet for å fangste dyr for matauk og ikke for å plage og pine dyr før de slippes ut igjen. Det er kjent at

en del fanger kveite og fester tau i kjeve og rundt hale for at fiskeren kan gå i vannet og posere sammen med fisken. Vi mener dette er rent dyrplageri. NFSF mener derfor at det også må bli forbudt å drive «catch and release» i kveitefiske.

- NFSF støtter Fiskeridirektoratet sitt forslag om å harmonisere fredningstiden for breiflabb og kveite i området 62° – 64° ved at fredningstiden for breiflabb utvides til å gjelde fra 20. desember til 20. mai. ■

(Teksten er noe forkortet)

Som du kan lese av direktoratets pressemelding (under), blir fredningsperioden for kveite utvidet til 20. april med virkning fra 2025. Så vil direktoratet bruke noe lengre tid på å vurdere andre endringsforslag innenfor de punktene som høringen ba om tilbakemelding på.

- Mer effektive tiltak for å begrense fisketrykket på kveite og breiflabb i det kommersielle fisket nord 62°N.
- Tiltak for å begrense fisketrykket på kveite sør for 62°N, herunder bifangst av kveite i annet fiskeri.
- Tiltak for å begrense fisketrykket på kveite i fritids- og turistfiske.

Viktige for fritidsfisket

Fritidsfiskerne både i nord og sør har absolutt interesse av at kveitebestanden er på et nivå som gir et bra utbytte. Det er dårlig datagrunnlag når det gjelder kveitebestanden sør for 62 grader. Inntrykket etter en rask runde med lagene våre, tyder på at det er meget svake bestander og dermed ubetydelig fiske i alle fall sør for Sognefjorden. I de tre nordligste fylkene er det en helt annen situasjon. Også i deler av gamle Sogn og Fjordane rapporteres det om en del fangster. Breiflabber er i større grad tilgjengelig både i nord og sør. ■

Over kan du lese vårt svar på høringen.

Fiskeridirektoratet utvider kveitefredningsperioden

FORVALTNING: Fiskeridirektoratet i har besluttet å forlenge fredningsperioden for kveite med nesten tre uker.

TEKST: FISKERIDIREKTORATET

Fra nå av vil det være forbudt å fiske kveite fra 20. desember til 20. april, en utvidelse fra tidligere stoppdato 31. mars. Fisket etter kveite kan dermed tidligst starte 21. april 2025.

– Dette er et viktig tiltak for å sikre en bærekraftig forvaltning av kveitebestanden. Vi fikk bred støtte for dette i høringen, og ønsket derfor å få det raskt på plass før den gamle fredningsperioden løp ut, sier Trond Ottemo seksjons-sjef for seksjon fiskeriregulering i Fiskeridirektoratet.

Fredningen gjelder alle redskaper i hele landet, og i perioden er det kun lov

med svært begrenset bifangst av kveite, i tråd med høstingsforskriften § 44.

Når det gjelder breiflabber, videreføres sluttdatoen og fredningsperioden nord for 62°N varer til 20. mai.

Vi har også fått inn en rekke innspill til forslagene om ytterligere reguleringstiltak i fisket etter både kveite og breiflabber, blant annet strengere redskapsbegrensninger og innføring av fartøykvoter.

– Vi jobber nå med å oppsummere innspillene, og vil vurdere hvilke tiltak det er behov for framover. Men utvidelsen av fredningsperioden for kveite er nødvendig for å få en rasjonell overgang til nytt regelverk, understreker Trond Ottemo. ■

Torskeoppdrett og gyting i merd

FORENINGSLIV: Gyting er at hannfisk slepp melke og hofisk slepp egg. Det er sterkt uønskt i oppdrett. For miljøet er det stor risiko for spreiding av befrukta egg i vannmassane og mulig fremtidig kryssning med villtorsk.

TEKST: OTTAR NYGÅRD

For å beskytte viktige gyteområder fra potensielle påverknader av oppdrett, er det i Norge forbod mot torskeoppdrett i nærleiken av gyteområder og gytefelt for villtorsk.

Om oppdrettstorsken blir kjønnsmoden før den er stor nok til slakting, kan den gyte. Fisken er fortsatt ung, ca 2,5 år gammel, når den er slakteklar. Til sammenligning er skrei kjønnsmoden i ein alder på rundt ti år. Havforskningsinstituttet dokumenterer i sine rapportar at det fleire gongar er påvist gytemoden oppdrettstorsk i merder på ulike årstider. Ein kunnskapsgjennomgang viser at torsk kan gyte på «feil» årstid og avkommet kan overleve. Dette aukar risikoen for at oppdrettstorsk kan påverke genene til villtorsk.

Genetisk variasjon er viktig

Oppdrettstorsk har mykje mindre variasjon i genene sine enn villtorsken.

– Dersom avkom frå gyting i merd veks opp og gyt saman med villtorsk, kan genetisk variasjon hos villfisken bli redusert» seier havforskar Terje van der Meeren i Havforskningsinstituttet.

– Genetisk variasjon er viktig for at bestandane skal klare seg bra på sikt. Til større variasjon det er i genene, til større sjanse er det for at det finns individ i ein bestand som taklar for eksempel miljøendringar bedre enn andre individ. Slike endringar kan være auka temperatur eller havforsuring fra klimaendringane.

Kor vellukka gyting utanfor sesong er, avheng av temperaturen. For oppdretts-

TORSK VED STAD: Ottar Nygård tok med seg med ukrainerane Eduard og Dima (bildet) på fisketur på Stadhavet. FOTO: OTTAR NYGÅRD

STYRE: Frå årsmøtet i Sogn og Fjordane Småfiskerlag 26. februar. Frå venstre: Kjell Fure, Ottar Nygård, Tor Evjen, Åke Leivdal, Kåre Nyheim og Lars Solheim.

torsken sin del, er temperaturen gjennom året avhengig av kor djupe merdane er. Ein ser at temperaturen i alle inspiserte oppdrettsanlegg er slik at egg kan overleve utanom normal gytesesong i delar av året.

I nyere tid er det rapportert om gyting nesten hele året ved Newfoundland, og om sommergyting i Østersjøen.

– Det ser dermed ut som torsk naturlig gyte både før og etter det som er ansett som vanleg gytetid i perioden februar-april, seier van der Meeren.

Frykt for at rømt torsk gyter

Forskarar hevdar at oppdrettstorsk i merdar kan gyte med kvarandre, og det er sannsynleg at gyting kan skje mellom villtorsk og oppdrettstorsk. Ved hjelp av genetisk merking har ein funne rømt oppdrettstorsk på gytefeltet til villtorsken, og avkom av desse fiskane er observert i oppvekstområde for torskeyngelen.

Så langt er det eit begrensa antal lokalitetar for torskoppdrett i Norge. Fjorten av 28 godkjende lokalitetar er i drift, medan lakseoppdrett har om lag 1000 lokalitetar. Både yrkes- og fritidsfiskarane fryktar at røming frå oppdrettsanlegg og gyting i havet skal gå ut over dei lokale fiskebestandane, og at plassering av anlegga skal være til hindring for anna fiskeriaktivitet. Ein ser og at lakse- og torskennæringa vil på mange områder konkurrere om dei same lokalitetane.

Tiltak for å hindre gyting merd

Møreforskning undersøkte i 2022-23 effekten av kontinuerleg lysstyring i merd med oppdrettstorsk. Målet var å hindre tidleg kjønnsmodning før utslaktning i eit anlegg på Vestlandet. I forsøk der torsken ble lysstyrt fram til ein alder på 20 månader, var det kun 2 av 600 fisk som gytt. Forskinga viser altså at det er potensiale

for å få ned gyting i merd både gjennom avl og lysstyring av produksjonen. I tillegg jobbar Nofima også med nokre nye metoder. Dei undersøker effekten av å separere kjønn i ulike merder. Dei bidrar også til utvikling av teknikkar for å sterilisere oppdrettstorsk. Resultata så langt er lovande, men det er eit stykke fram i tid før dei kan nyttast kommersielt.

Fiskeridirektoratet seier at alle aktørar som driv oppdrett av torsk er pålagt å overvåke og rapportere modningsstatus for å hindre modning og gyting i merd.

Pålegg frå direktoratet

– Vi har eit viktig ansvar for å ta vare på og forvalte kysttorsk, derfor skal ikkje oppdrettstorsken gyte i merd. Vi har ei klar forventning om at oppdrettarane tar tak i

problemstillinga, seier fiskeridirektør Frank Bakke-Jensen. Fiskeridirektoratet hadde sesongen 2023-2024 ei satsing på tilsyn retta mot modning og gyting hos oppdrettstorsk i merd.

– Alle oppdrettarane som hadde torsk andre vinter i sjø, blei pålagt å overvåke og rapportere modningsgrad regelmessig til oss, seier Bakke-Jensen.

Resultata viser variasjon mellom selskapa, kor andelen umoden fisk var lav og andelen modnende fisk var høg gjennom heile tilsynet. I fylgje Bakke-Jensen betyr det at mer enn 60 prosent av torsk til enhver tid var i ei grad av modning.

– I tillegg ser vi at det var høge innslag av gytande og utgytt fisk i prøver tatt på slakteri. Gyting i merd kan føre til at vi får oppdrettstorsk ut i fjordane, som igjen kan gyte med villtorsk og føre til genetiske endringar i torskbestandane. Dette er ein uønska påverking. Ein vekst innan torskoppdrett må derfor være innanfor miljømessige bærekraftige rammer.

Klart krav til oppdrettsnæringa

For Norges Fritids- og Småfiskerforbund er dette med gyting i merd, og resultatet det kan medføre, heilt uakseptabelt. Vi kan ikkje berre sitte roleg i båten og registrere det som skjer. Her må vi reagere klart og tydeleg, og seie frå at vi ikkje aksepterer at oppdrettsnæringa står i fare for å forårsake varig genetisk endring av villtorsk. ■

Ottar Nygård er sentralstyremedlem i NFSF og leiar i Sogn og Fjordane Småfiskerlag

Øk fangsten med Autosett

ENKLERE BLIR DET IKKE

Sett på agn og slipp. For hav og ferskvann.

Autosett AS
Østre Lohnelien 69
4642 Søgne
909 32 416
www.autosett.no

AUTOSETT

NORWAY®

Teinesak til høysterett

UTSTYR: En mann på Hjellesstad ved Bergen hadde etter eget utsagn brukt en krabbeteine til oppbevaring av kamskjell.

TEKST: LARS KONGSVIK

Problemet var at teina hadde åpen kalv og dermed i teorien kunne fiske krabbe. Samtidig var flukthåpningene bare 60 mm og ikke 80 mm slik det er foreskrevet for lovlig krabbeteiner.

Mener loven er utydelig

Det springende punktet er hvordan havressursloven skal forstås. Den sier at «I teiner som er satt ut til fangst av krabbe på kyststrekningen fra grensen mot Sverige til og med statistikkområde 00–38, skal det være minst én sirkelformet flukthåpning med diameter på minst 80 mm på hver side av redskapet.»

Mannen mener at han ikke rammes av kravet til rømningsåpning siden teiene var brukt til oppbevaring av kamskjell og slett ikke var satt ut til fangst av krabbe. Teina inneholdt vitterlig en fin samling levende kamskjell og var heller ikke utstyrt med agn.

Prinsipielt viktig

Det er ikke så mange saker som kommer gjennom nåløyet til Høyesterett, men denne saken er altså godkjent for behandling i landets høyeste domstol. Det vurderes at spørsmålet også er relevant for andre typer saker innen fiskeri.

Fortsettelse følger når Høyesterett har avsagt sin dom i saken. ■

VOLVO PENTA

ORIGINALDELER
-FOR DIN SIKKERHETS SKYLD

Forhandler:
JARLSØ MARINA

Jarlsøveien 50
3124 Tønsberg
Tlf: 33 32 88 80
www.vallomotor.no

Gir vi opp torskene?

MENINGER: Situasjonen for kysttorskene i sør har endret seg dramatisk. Samtidig har ingen av de iverksatte forvaltningstiltakene hittil fått det ønskede utfall.

TEKST: Enrique Blanco Gonzalez, førsteamanuensis, UiA, Trond Rafoss, førsteamanuensis, UiA, Federico Håland, Gaetaforsker, NIVA og Erlend Moksness, adm. dir. BlueGrowth og Marine Services

Torsk er mat, kultur, glede, en viktig del av det marine økosystemet og en økonomisk motor. Dette kommer frem i en fersk forskningsartikkel basert på en spørreundersøkelse utført i Agder i fjor. I den samme studien støtter folk opp om ideen om å sette ut torskengjel for å styrke bestandene i fjordene.

Den senere tids vitenskapelige rapporter er heller pessimistiske med hensyn til situasjonen for kysttorskene i Oslofjorden og langs det østlige Skagerrak.

Det fremmes ulike forklaringer på svak rekruttering og hvorfor kysttorskene forsvinner fra våre sørlige fjorder. Det store spørsmålet er hva som kan gjøres for å snu den negative utviklingen.

Det pågår nå en debatt om forbud mot fiske og opprettelse av større marine bevaringsområder som tiltak for at torskpopulasjonene naturlig kan bygge seg opp igjen. Fiskereguleringer er nødvendige tiltak for å få til en sunn forvaltning av naturressurser. Forbud mot alle typer fiske vil selvfølgelig kunne redusere eller fjerne fiskepresset på svekkede torskbestander.

Imidlertid finnes det vitenskapelige resultater som indikerer at slike tiltak ikke er noen

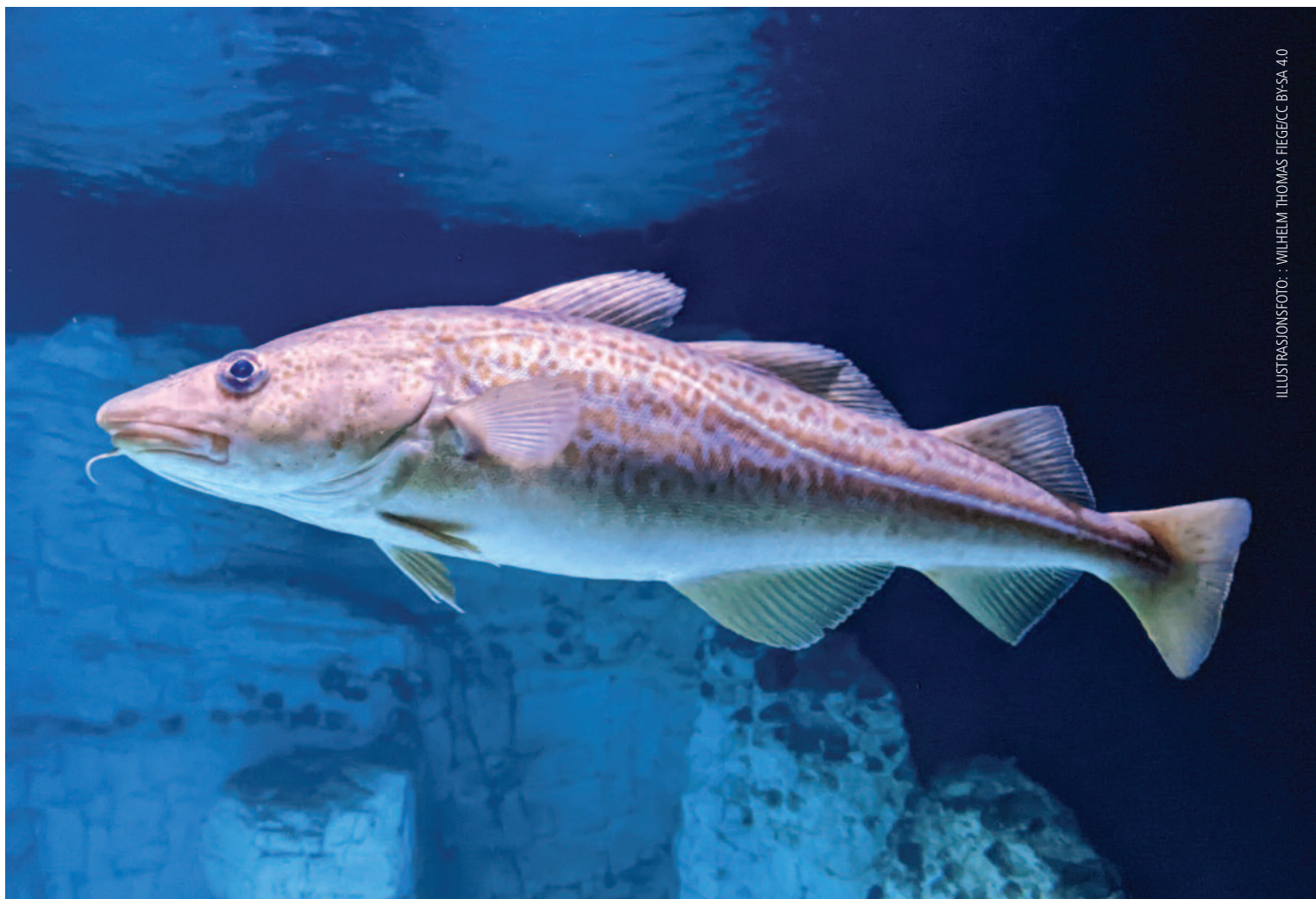
garanti for gjenoppbygging av fiskebestandene.

I Tvedestrandsfjorden ble alt fiskeri forbudt over en tiårsperiode. Etter ti år konkluderte forskere ved Havforskningsinstituttet at antallet torsk i fjorden fortsatt var like lavt som før fiskeforbudet ble iverksatt.

Nå er tiltak i Oslofjorden ute på høring, disse inkluderer blant annet opprettelse av større verneområder i fjorden, hvor det kan bli full stopp i både fritids- og yrkesfiske. Er et slikt forbud over større områder løsningen? Skal torskens skjebne overlates til seg selv og bare se hva som skjer i løpet av de neste 10 eller 20 årene? Eller finnes det kanskje andre mulige tiltak?

Hvorfor ikke prøve å styrke de svekkede kysttorskbestandene med restaureringstiltak ved utsetning av torskengjel produsert i akvakultur?

Slike tiltak er brukt over hele verden. I Norge benyttes lignende metoder for å styrke bestandene av andre dyrearter, som for eksempel fjellrev. På slutten av 1800-tallet oppdaget den kjente havforskeren G.M. Dannevig muligheten for å styrke rekrutteringen og stabilisere bestandene av vill kysttorsk gjennom utsetting av torskelarver om våren.

Hensikten med utsetting var å sikre høyere overlevelse gjennom de kritiske tidlige livsstadene for torsk.

Ideen dannet grunnlaget for det første klekkeriet for torskelarver i verden, ved Flødevigen utenfor Arendal. Datidens biologiske og teknologiske begrensninger forhindret at målsettingene ble nådd.

Omtrent hundre år senere, på 1990-tallet, ble Program for utvikling og stimulering av havbeite (PUSH) igangsatt. Det 7-årige programmet demonstrerte positive resultater og konkluderte med at utsetting av torskeyngel om høsten kunne være et vellykket bestandsforsterkningstiltak under forutsetning av at man kunne klare å redusere produksjonskostnadene.

Nå, mer enn 25 år etter at PUSH-programmet konkluderte, ser det ut til at de lovende konklusjonene er glemt. Situasjonen for kysttorsk i Sør-Norge har endret seg dramatisk, og de naturlige bestandene er sterkt svekket.

Samtidig har ingen av de iverksatte forvaltningstiltakene fått det ønskede utfall. I dag produseres årlig et høyt antall torskeyngel til en betydelig lavere kostnad enn tidligere. Denne yngelen kan brukes til utsetting om høsten og kanskje styrke rekrutteringen til lokale bestander av torsk.

Marine utsettingsprogrammer og akvakulturbasert bestandsforsterking har fortsatt å utvikle og utvide seg ellers i verden og omfatter nå omkring 200 arter. Flere

land benytter seg nå av slike metoder for å sikre matproduksjon fra ulike lokale fiskebestander, øke fiskemuligheter for innbyggerne og øke økonomisk vekst uten at det går på bekostning av havets helse.

Sverige har tatt i bruk utsetting som en alternativ fiskeriforvaltningsmetode for å styrke den dårlige tilstanden til torsk i Østersjøen. ReCod-prosjektet er et ambisiøst 15-årig prosjekt påbegynt i 2020 med et startbudsjett på 50 millioner kroner. Innledende fase er nylig fullført og forskere har funnet små yngel på steder der torsk ikke hadde blitt sett på over 30 år. I kommende år vil de fortsette å sette ut småtorsk i Østersjøen og samle viktig informasjon for å forbedre bestandene.

I Olderfjorden i Finnmark, har utsetting av steinbit bidratt til gjenoppbygging av den truede bestanden. Resultatene taler for at nordiske marine habitater kan få positive effekter av utsettingstiltak.

Vi anbefaler en tilsvarende tilnærming ved utsetting av torskeyngel som bestandsforsterkningstiltak for kysttorsk i Agder, og at dette gjennomføres før fiske forbys i større områder. Sannsynligheten for styrking av lokale torskebestander er større på kort sikt ved slike tiltak, enn ved å bare la et område ligge i ro i lang tid. ■

Kronikken ble først publisert i Fedrelandsvennen.

Moss/Rygge:

Fin aktivitet hele året

FAMILIEDAG: De unge viste stort engasjement på Moss-Rygges stand på familiedagen. Her gjaldt det å ha arts kunnskapen på plass!

FORENINGSLIV: Fra familiedag i september til årsmøtet i mars: Det har vært god aktivitet i lokalforeningen også gjennom vinterhalvåret

TEKST OG FOTO: PER LIVAR ENGANE

Familiedagen i regi av Studieforbundet miljø og natur og DNT Vansjø var 1. september. Vi stilte med ny stand, med strandflagg, telt, bord og stoler. Det var en flott dag, og det kom etter hvert mye folk, mest barnefamilier. Vår gjettekonkurranse om å kjenne igjen fisk på plansjen var populær, her var det ofte kø av kommende småfiskere og Småfisker'n ble raust delt ut.

Thorbjørn er tidligere europamester i havfiske og det ville mange høre om. Havfiskeutstyret var på plass, med premier og bilde av den stolte vinner! Fisk på plansjer er en ting, vi kunne også by på Thorbjørns nyrøkte makrell! Det er faktisk noe fisk i sjøen, da.

Årsmøtet 25. mars.

Som vanlig ble årsmøtet holdt i lokalet til båtforeningen Sjekta på Jeløyas vestsider. Odd Ruud stod for både leie og mat,

▲ VALG: Svenn Giske (t.v.) takkes for mange års innsats som kasserer. Nå byttes rollene og Svenn går inn som vara i styret. Formann Thorbjørn Andersen overrakte gaver fra lokallaget.

▼ ÅRSMØTE: Som alltid god stemning på årsmøtet selv om det knytter seg stor spenning til hvordan fiskerireguleringene i Oslofjorden vil slå ut for fritidsfisket.

ferske reker med tilbehør. Som takk for innsatsen fikk han ei flaske vin! Vel fortjent!

Praten gikk, gjerne om tidligere tider med fisk nær sagt overalt, og om situasjonen nå til dags. I påvente av nye forbuds-soner i fjorden er mange av oss spente. Men stemningen var god, kaffe og kringlesmakte. Loddssalget til utlodningen gikk virkelig unna, fine premier til hjemmekos!

Valg

Det ble en rokering i styret. Svenn Giske, kasserer gjennom 22 år gikk av. Han fortsetter som vara, noe vi setter stor pris på! Formann Thorbjørn Andersen overrakte både blomst og vin. Ny kasserer ble Lars Einar Fjervæk. Ja, sønn av Carl. Han er da styrets yngste, med god margin! ■

FORENINGSLIV: Småfiskern'n Tønsberg & omegn har foruten årsmøtet i februar tre faste møtedager. Her referer vi litt fra det siste årets møter.

TEKST OG FOTO: TOM SOLLIE

I september var det hummermøte – hvem kunne vel tro noe annet! Vi tok opp situasjonen rundt hummerfisket og eventuelle endringer. Dette finner hvert år sted på Ladestasjonen på kystkultursenteret. Serveringen er reker med til behør.

Julemøte

Neste stopp var julemøtet med full middag. Her var det også utdeling av pris til årets vervemester som denne gang ble Johnny Bøe for verving av fem nye medlemmer.

«Vandrefisken» ble tildelt Tom Sollie, som kunne skilte med en makrell på hele 960 gram tatt i begynnelsen av juni,

Vi treffes på «Redningen»

På vårmøtet på «Redningen» ønsket formann Frode Hansen oss behørig velkommen med spesielt velkommen til lokalt og sentralt æresmedlem som er undertegnede. Her koste vi oss med saltkjøtt, flesk og ertesuppe. Dette har blitt en tradisjon.

Hele førti medlemmer fant veien, og møtets hovedtema var høringen om tiltakene i Oslofjorden. Regionleder Bjørn Bryng orienterte om ulike tiltak som vi ville kunne godta under visse forutsetninger. Avslutningsvis ble det utlodning – og noen ble mer enn fornøyde med å ha vunnet. ■

▼ **PREMIE:** Julemøtet på Borge Hotell i november, hvor Frode Hansen overrekker «vandrefisken» til Tom Sollie.

▲ **VIKTIG:** Bjørn Bryng, engasjert som alltid, forklarer hvilke tiltak vi kan være med på for å redde Oslofjorden.

► **VINNER:** Thor Lomvien vant foreningens redningsvest og Sølvkrokens fileteringskniv.

▼ **MØTE:** Forsamlingen i kjente, maritime lokaler på Redningen. Det lyttes oppmerksomt til Bjørn Bryng.

Rekordpriser for torsk

FORVALTNING: Torskekvotene nord for 62 grader ble redusert med 25 prosent fra 2024 til 2025.

TEKST: LARS KONGSVIK

Dette kunne blitt svært problematisk for fiskere som har basert mye av inntekten på fiske av torsk. Heldigvis for disse har torskeprisene steget vel 40 prosent siden i fjor. På senvinteren hadde sløyd torsk uten hode en snittpris på kr 74,75 per kilo. På samme tid i fjor var gjennomsnittsprisen kr 52,97. For

torsk over seks kilo ble det betalt kr 80,63 pr. kilo. For fiskerne må det være et drømmescenario å levere 25 prosent mindre fisk og likevel få 6 prosent mer betalt. Taperene er selvfølgelig forbrukerne, som ser torskepriser på 500-800 kroner kiloet i ferskfiskdiskene i sør.

Vi kan også si at «verdien» av fritidsfisket har steget noe om en har landet egenfisket torsk denne vinteren! ■

Årsmøte 2025 i Stavern og Larvik:

FORENINGSLIV: Formann Per Ivar Gundersen åpnet årsmøtet i Småfisker'n Stavern og Larvik 26. februar. Årsmøtesakene ble godkjent uten merknader.

TEKST OG FOTO: TOM SOLLIE

Gundersen kunne også informere om at antall medlemmer holdt seg stabilt og kunne ønske nye medlemmer velkommen.

Som siste punkt i årsmøtesakene var forslag om at Jahn G. Gabrielsen skulle bli utnevnt til æresmedlem i foreningen. Begrunnelsen er at Jahn var initiativstaker til stifting av lokalforeningen i 2007. Han har under tiden som formann vært pådriver til at foreningen raskt fremsto som en ledende forening i Norges Fritids og Småfisker forbund region øst. Jahn har dessuten vært aktiv som regionleder i forbundet gjennom flere år.

Jahn G. Gabrielsen fikk således utdelt foreningens diplom og hedersbevisning til akklamasjon fra møtedeltakerne.

Årets storfisker

Prisen for årets storfisker ble presentert og vinneren denne gang ble Lars Petter Gabrielsen. Han var dessverre ikke var til stede, den eneste modige sjelen som faktisk hadde levert inn fangstrappen sin! En flott ørret på hele 2,4 kilo! En fisk som var så stor at den kunne ha blitt med i en realityserie om fiske – «Krigen om Stangfiskeren».

Nå er den for lengst fortært, antagelig sammen med poteter, smør og en god dose fiskelykke.

Fisketur og mattreff

Per Ivar orienterte litt om fisketuren til Trægde feriesenter i fjor, og at Småfisker'n Stavern og Larvik tak sikte på å gjenta denne også i år.

Alle de fire sammenkomstene med diverse bespisning var også noe de ville fortsette med.

Avslutningsvis før det ble åpnet for bespisning av ferske reker fra Stavern med «tilbehør». ■

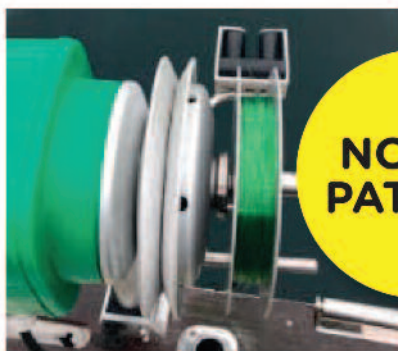
HOBBYFISKERENS DRØM OG TROFASTE VENN

Teinehaling på aluminiumskive med to kilspor, kort bom og presshjul.

Ny generasjon sterk elektrisk «All in one OlsenBlokk» er kommet i salg Ta kontakt for mer info!

Bensindrevne og elektriske kraftblokker med regul-
erbar hastighet. Nå også
med press-
hjul, avangler
og fiskehjul
som tilleggs-
utstyr.

Fiskehjulet kan monteres både på aluminiumskive og garntrommel.

NORSK PATENT!

Olsen Fangst
og
Kraftblokk

- En fritidsfiskers trofaste venn

www.kraftblokk.no | Tlf: 976 81 636 / 905 64 598

Nytt æresmedlem

▲ **HEDER:** Per Ivar Gundersen overrekker hedersbevisning til Jahn G. Gabrielsen, som tok initiativ til å stifte Småfisker'n Stavern og Larvik for snart 20 år siden.

▲ **OVERGANG:** Asbjørn Gabrielsen og Gunnar Svendsen var æresmedlemmer i den nå nedlagte Sandefjord-foreningen, og er nå med i Stavern og Larvik.

▲ **PREMIE:** «Vandrefisken» ble ervervet av Lars Petter Gabrielsen.

Norsk Fletteri AS

www.norskfletteri.no

Stort utvalg av fiskeutstyr, tau og fiskegarn

- Fiskestenger
- Sneller
- Liner
- Pilker

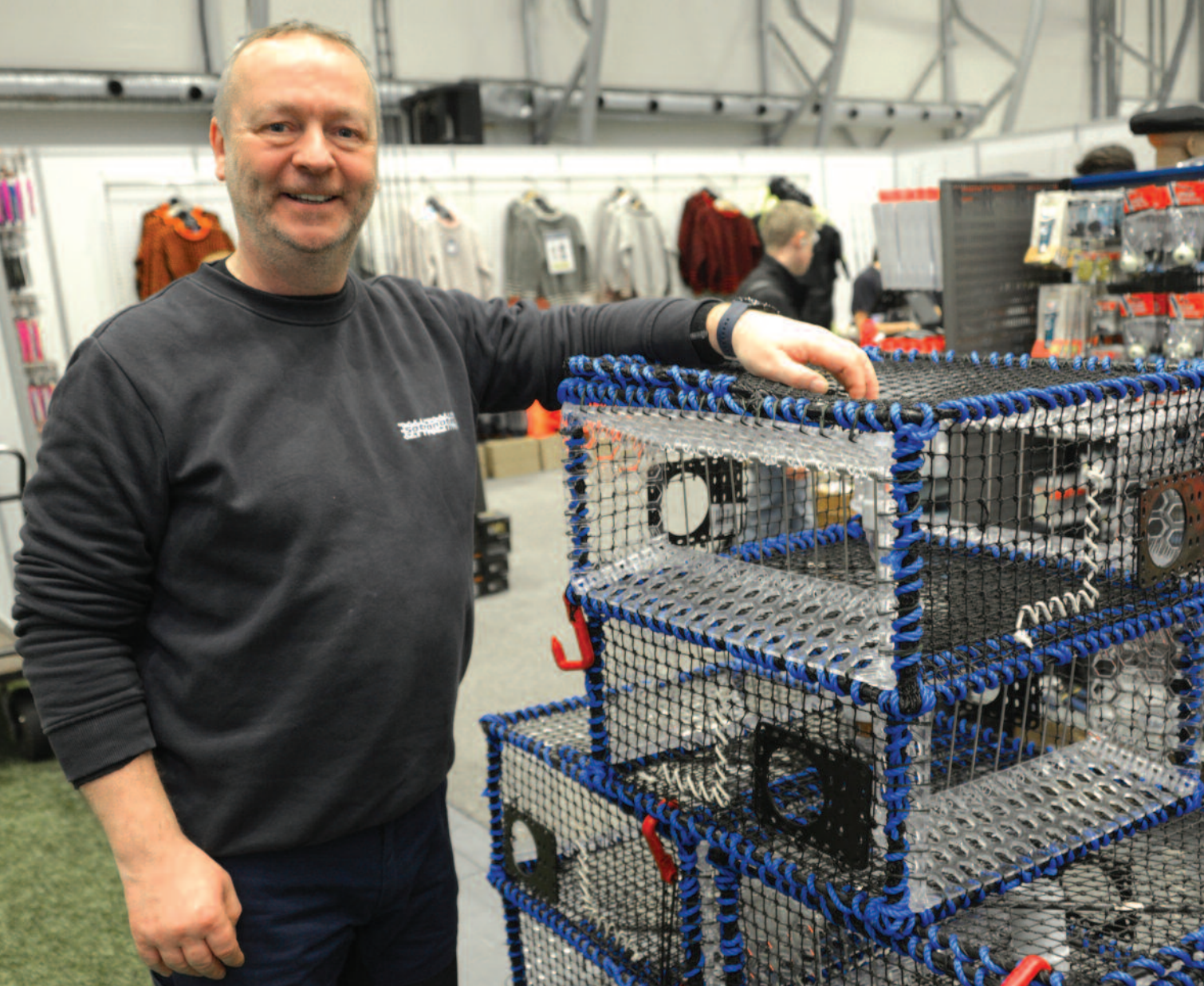
- Sluker
- Tilbehør
- Fiskegarn
- Teiner

- Ruser
- Flyteplagg
- Kraftblokker
- Flettet tau fra egen fabrikk

Besøk vår nettbutikk:
www.norsk-fletteri.no

Adresse butikkutsalg og fabrikk:
Nordåsdaalen 11, 5235 Rådal, Bergen
55 10 50 27 • post@norsk-fletteri.no

LED-lys i teinene lokker kamskjell

UTSTYR: Vanligvis må det dykkere til for å hente opp en av sjøens store delikatesser. Men det er også mulig å fiske kamskjell med teiner.

TEKST OG FOTO: JAN HANCHEN
MICHELSEN/BÅTMAGASINET

Stikkordet for denne ganske nye fangstmetoden er en LED-lampe som lokker til seg kamskjellene. At skjellene tiltrekkes av slikt lys ble oppdaget av

en britisk krabbefisker ved en ren tilfældighet for noen år siden. Teknikken er senere testet for kommersiell fangst, og blant de som har plukket opp ideen er fiskeutstyrsfirmaet Sotranot, som i starten av februar solgte egenproduserte kamskjellteiner under årets først båtmesse i Sotra Arena utenfor Bergen.

– Vi modifiserer teinene på flere måter for at de skal lokke til seg kamskjell, sier butikksjef Ove Glenjen i Sotranot.

– I tillegg til ordinære åpningshull er teinene utstyrt med to rader stålstenger

montert i et rammeverk av plast. «Tenne» gir god åpning for at skjellene skal ta seg inn, men de kan kun vippe innover og sperrer dermed skjellet inne i teinen.

Fangster flere typer skalldyr

I tillegg kommer det spesielle LED-lyset, som har meget lang driftstid fra et standard tørrcellebatteri. Teinene har også to av de påbudte rømmeåpningene, ferdig oppsatt med råtnetråd i tilfelle redskapet skulle gå tapt under fiske. Ingen ønsker flere spøkelsesteiner i fjordene våre.

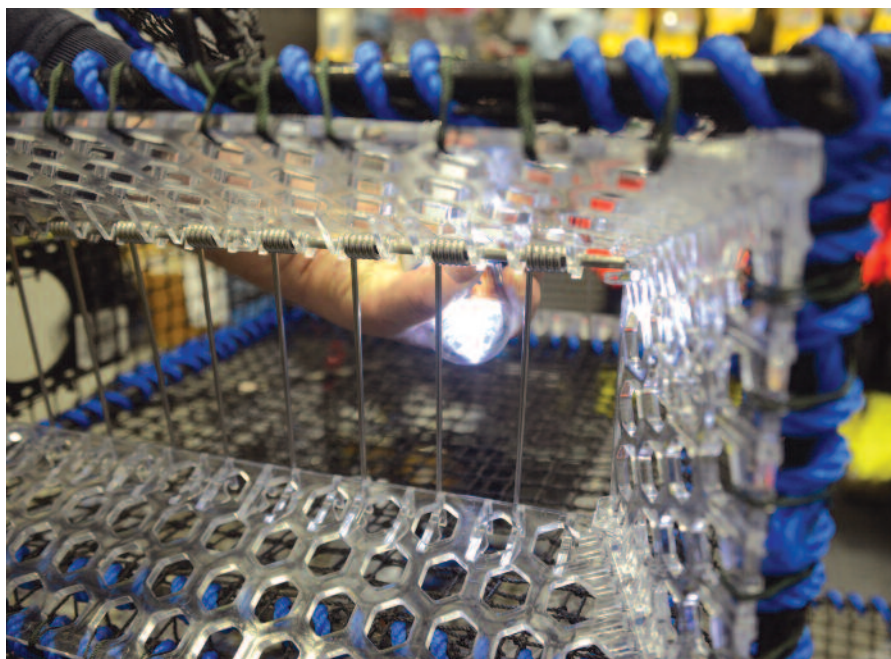
◀ **TEINER:** Butikksjef Ove Glenjen i Sotranot hadde med seg firmaets egenproduserte kamskjellteiner til båtmessen på Straume.

Avhengig av settested vil kamskjellteine-
ne også fangste krabbe og muligens hum-
mer, på lik linje med vanlige teiner. I det
siste tilfellet må naturligvis fredningstiden
respekteres, i tillegg til at det er satt min-
stemål for alle skalldyrarter som forviller
seg inn i teiner. Settes teinene på dypere
vann er også sjøkreps en mulig fangst.

Relativt kostbar teknikk

Systemet er ennå relativt nytt og Glenjen
kan ikke garantere fangst av de ettertrak-
tede skjellene. På nettet kan man lese at
noen får enorme mengder kamskjell mens
andre sliter med å lure skjellene til et be-
søk. Fiskerne må rett og slett prøve seg
frem med ulike dybder og plasseringer,
for bestanden er livskraftig og det er nor-
malt ingen mangel på skjell i sjøen. De sti-
ve butikkprisene for levende kamskjell
skyldes primært at de håndplukkes av dyk-
kere og deretter må fraktes raskt til kun-
dene.

Et større problem er at prisen for de
modifiserte teinene er ganske stiv, de kos-

▲ **LOKKER:** LED-lyset i teinen tåler å settes på alle dyp der skalldyr oppholder seg, men det er i før-
ste rekke kamskjell som lar seg lokke. Dette ble oppdaget ved en ren tilfeldighet av en krabbefisker i
Cornwall for et par år siden.

ter vel 2000 kroner stykket. Delvis skyldes
dette at lykten er tilpasset yrkesfiskere og
kan senkes på enorme dyp uten å ta skade.
De spesiallagete sideveggene med «en-

veisåpninger» er heller ikke rimelige, så
da gjelder det dessverre bare å satse på at
teinetyvene holder seg langt unna når
redskapen er satt. ■

Nordic Boats AS er produsent og forhandler av Skager 660

Stabile og sjosikre Skager 660 er den perfekte fritids- og landstedsbåten:

- Norskprodusert • Halvplanende • Toppfart 17 knop • Selvlensende

Gå inn på
nordicboats.no
eller skagerboat.no
for mer informasjon
eller for å bygge
din båt

 Skager660
Den perfekte fritid- og landstedsbåt!

 NORDIC BOATS
www.nordicboats.no

Salg og produksjon: Nordic Boats AS
Skaganeset 29 • 5379 Steinsland
Telefon: 56 32 98 00 - 907 03 236

Foreslår krav til rømmingshull i fisketeiner

UTSTYR: Selv den beste fisker kan ikke gardere seg 100 prosent mot tap av fiskeredskaper.

TEKST: LARS KONGSVIK

Godt utstyr, gode knuter, god planlegging av fisket og vurdering av vær og vind er den beste forsikringen mot tap av utstyr. Likevel kan det gå galt. Dermed har en fått et redskap som driver spøkelsesfiske. Resultatet er neddreping av ressurser og lidelse for individene som blir fanget.

Over tid er det innført krav til rømmingshull i de fleste teinefiskeriene, men teiner som benyttes til fangst av andre arter enn sjøkreps, krabbe, hummer og leppefisk har så langt ikke vært omfattet.

Et rømmingshull holdes lukket ved fiske. Åpningen er sikret med en råtnetråd som vil gå i oppløsning dersom teinen blir stående i sjøen over måneder. Da vil hullet åpnes og eventuelle fisk eller skalldyr som er fanget kan passere ut.

Fiskeridirektoratet har gjennomført forskning som har gitt mer kunnskap om arts-sammensetning, fordeling av fangst mellom kammer og flukteffektivitet ved bruk av rømmingshull. Konklusjonen er at rømmingshull i teiner som benyttes til fangst av fisk vil fungere godt ved montering etter fastsatte spesifikasjoner.

Forslaget innebærer et krav om at alle teiner skal ha rømmingshull. Forslaget omfatter likevel ikke fiske etter reker med teiner i den grad dette er relevant og tillatt. Forslaget gjelder både for fritidsfiske og yrkesfiske. Direktoratet legger til grunn at det er mulig å montere rømmingshull i eksisterende teiner og forutsetter at nye teiner vil ha løsningen montert ved utsalg.

Direktoratet har utarbeidet en fylldig rapport som grunnlag for høringsforslaget om rømmingshull i fisketeiner. Du kan laste ned rapporten på www.fiskeridir.no

NFSF har svart på høringen og er positiv til innføring av rømmingshull i fisketeiner. ■

Slik lager du rømmingshull i fisketeina

UTSTYR: Tiden er kommet for å montere rømmingshull også i teiner til fangst av fisk. I teiner til fangst av skalldyr har det vært påbud om dette i mange år, og de som fisker etter hummer og krabbe har for lenge siden tilpasset teinene til det nye regelverket. Sist ut var krav til rømmingshull i krepseteiner som kom i 2022.

TEKST: LARS KONGSVIK

FOTO: GUNNVOR SÆLE KONGSVIK

Ved å lukke rømmingshullet med en bomullstråd, har fiskeren en løsning der redskapet tilfredsstiller kravene om et rømmingshull som skal åpne seg dersom teina blir stående i sjøen mer enn tre måneder.

Fiskeridirektoratet har innført et klart skille mellom tillatt trådykkelse i fritidsfiske og yrkesfiske. I fritidsfisket kan det brukes bomullstråd som er inntil tre mm i diameter, mens det i yrkesfisket er tillatt med inntil fire mm. Det er grunnlagt med mer slitasje og betydelig flere redskapsenheter i yrkesfiske. Basert på erfaringene med rømmingshull i fisket etter hummer, taskekrabbe, kongekrabbe og sjøkreps, legges det til grunn at trådens varighet vil være ca. tre måneder for fritidsfiske og 3-6 måneder for yrkesfiske, avhengig av slitasje.

For dem som bruker fisketeiner opp til og med Troms fylke er kravet at rømmingshullet skal være så stort at en sylinder med 15 cm diameter kan trekkes gjennom hullet. I Finnmark skal rømmingshullet være tilstrekkelig stort til at en sylinder på 20 cm i diameter kan trekkes gjennom hullet, dette av hensyn til kongekrabben.

Videre krav til teinene

- Det skal være minst ett rømmingshull i hver fisketeine, montert i oppbevaringskammer. I såkalte tokammerteiner forstås «oppbevaringskammer» som øverste kammer.

- Hullet skal monteres på siden av oppbevaringskammeret, ikke høyere enn midt på det aktuelle kammeret. Dersom den aktuelle teinen kun har ett kammer, regnes dette som oppbevaringskammeret. Så må en være oppmerksom på at åpningen kun må sikres med enkel tråd da flere lag med tråd kan forlenge tiden før tråden blir så svak at rømmingshullet åpnes.

Bra for fisken

Krav til rømmingshull i teiner er som nevnt nødvendig av hensyn til god ressursforvaltning og dyrevelferd. Innføringen vil imidlertid medføre noe merarbeid og kostnader for fiskerne som må montere og vedlikeholde hullene.

Antall teiner som benyttes av de ulike aktørene varierer. Løsningene for montering av rømmingshull er imidlertid enkle og rasjonelle. Direktoratet legger til grunn at det er mulig å montere hull i eksisterende teiner og at nye teiner vil ha løsningen montert ved utsalg.

Ingen dyr ombygging

Omkostningene ved innkjøp av bomullstråd betegnes som lave til moderate, avhengig av antall teiner. Merarbeidet med selve ettermonteringen anses som lav for fritidsfiske, men moderat for yrkesfiske på grunn av antall teiner som tillates benyttet. Etter Fiskeridirektoratets oppfatning vil kostnadene og merarbeidet likevel være på et nivå som fremstår som forholdsmessig vurdert opp mot potensiell gevinst i form av redusert fare for spøkelsesfiske og hensynet til dyrevelferd. ■

Standard tokammer
fisketeine av middels
størrelse før modifisering.

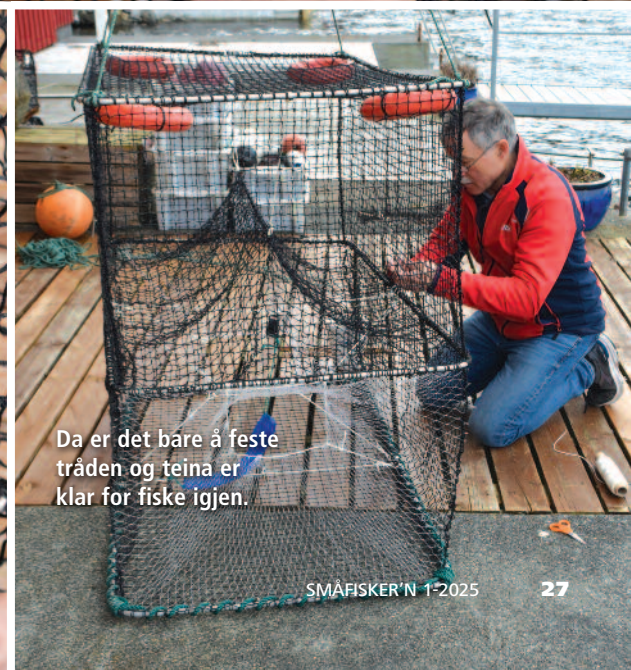
Spole med godkjent 3mm
bomullstråd kjøpt på Norsk
Fletteri, Nordås ved Bergen.

Rektangulær åpning
fint plassert godt
under midten på
sideveggen i øvre
kammer. En sylinder
på 15 cm i diameter
kan lett dras
gjennom åpningen.

Hullet er sys igjen med
3 mm bomullstråd.

Da er det bare å feste
tråden og teina er
klar for fiske igjen.

▲ **NYE NAVN:** Blekkspruten *Loligo forbesii* skal kalles heretter stripekalmar. Hele 15 blekksprutarter har nå fått norske navn. FOTO: ERLING SVENSEN/HI

På blekksprutjakt med vanlig stang

UTSTYR: Stripekalmaren er en morsom, lettfanget lekerbisk som stadig flere har fått øynene opp for.

TEKST: ERLEND ASTAD LORENTZEN

Har du kjent noe som napper i sluken men faller av gjentatte ganger?

– Da kan det fort være blekksprut, sier forskningstekniker og Havforskningsinstituttets fremste stangfiskeekspert, Jan Hinriksson.

Her gir han deg sine beste tips for å fange tiarmet blekksprut, ofte feilaktig kalt akkar.

For dette er egentlig ikke akkar. Så først dette med navnet: Vi har flere typer tiarmede blekkspruter i Norge, deriblant akkarer. Dette har blitt en slags folkelig fellesbetegnelse, som engelsk «squid».

Men når folk får tiarmet blekksprut på stang i norske fjorder, er det som regel snakk om arten stripekalmar og ikke «ekte» akkar.

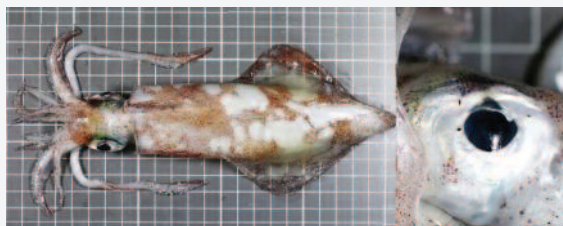
▲ **FANGST:** Flere har fått øynene opp for den morsomme «sportsfisken» stripekalmar. Fotografen bak bildet er ivrig i bergensområdet. FOTO: ARTUR KLAVINS (PRIVAT, ETTER AVTALE)

Kalmar og akkar - hva er hva?

Blekkspruter er bløtdyr i samme gruppe som skjell og snegler.

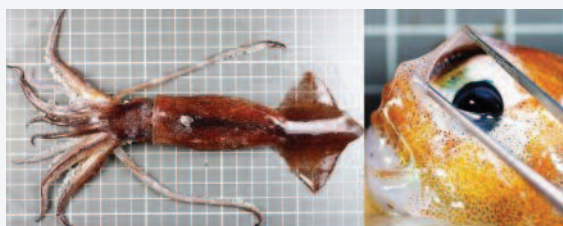
Tiarmede blekkspruter har egentlig åtte armer og to meget fleksible tentakler som gjerne er lengre og tynnere enn armene. Tentaklene har sugekopper på spissen.

Tiarmede blekkspruter vokser fort og lever kort. De er populære som mat i store deler av verden, men det er ikke noe målrettet, kommersielt fiske i Norge og forskerne er ikke bekymret for at fritidsfiske kan påvirke bestandene.

▲ **Kalmarer** har torpedoformet kappe, lange finner i forhold til kappelengde, øyne dekket av hornhinne.

▼ **Akkarer** har korte finner, øyne uten hornhinne og linse i åpen kontakt med sjøvann. Bildet viser en kortfinneakkar.

▲ **SNOP:** Blekksprut passer godt i salat, eller som «street food». Her i pankopanert og fritert utgave. FOTO: ERLAND A. LORENTZEN/HI

Står ved, men ikke i strømsund

Tilbake til fangingen. Stripekalmar kan man få fortrinnsvis fra båt hele året, med en topp mellom oktober og januar, ifølge eksperten – i alle fall på Vestlandet.

– Det er særlig i tilknytning til trange strømsund, men helst litt i bakevjen at de samler seg i grupper. Jeg fisker fra 15 til 50 meter, gjerne over sandbunn, forteller Hinriksson.

Den sporadiske hyttefisker kan fint få blekksprut på pilk eller sildesluk. Men da vil de ofte falle av før man får dem over ripa. Det finnes egne såkalte akkarjigger som minner om en sluk med en hel bukkett av krokar. Det gjør at blekksprutene ikke klarer å sno eller rive seg av.

Dobbel spesialsluk øker sjansene

Jan Hinriksson mener det kan være lurt å ha en slik i bakhånd til den dagen du kjenner det karakteristiske, seige draget i kroken.

– I mangel på en akkarjigg, kan du forsøke å feste flere vanlige treblekroker på sluken.

Selv fisker han med et oppheng med to akkarjigger og et lodd på enden av snøret.

– Så slipper jeg loddet til bunns og «jigger» meg rolig opp og ned.

Skulle du treffe blink, skal du passe deg for spruten. De tiarmede blekksprutene svømmer med jetmotor-prinsipp, altså ved at en vannsprut sender dem framover. Det betyr at de kan sprute en ganske solid dose vann når du løfter dem over vannflata med tentaklene og «dysa» først.

– I tillegg har du jo blekket, som ikke er farlig, men litt kjedelig å få over hele båten og klærne, sier Hinriksson.

Få dem fra sjøen og raskt i en bøtte, er eksperttipset.

Varmt og fort

– Rensing og flåing er veldig enkelt. Sett bort fra en plastaktig, oval skjelllettplate, er nesten hele dyret mat. Det er mange gode instruksjonsvideoer på nettet.

Så til kjøkkenbenken:

– Så lenge du satser på intensiv varmebehandling, er det vanskelig å gjøre feil. Hiv ringer eller tentakler kjapt på en glovarm grill, eller med panering i frityrolje. Salt og pepper, en god salat – så får du sydenfølelsen. Men ligger det for lenge, blir det seigt som gummi, sier Jan Hinriksson – som ønsker å presisere at det finnes langt dyktigere «akkarfiskere» enn ham selv i bergensområdet. ■

FOTO: Aina Hole

Pasta med sei, tomat og basilikum

Pasta er enkelt å lage og smaker godt med en hjemmelaget tomatsaus på italiensk vis. Med sei og basilikum i sausen blir det en perfekt middag. La ellers fangsten i sommer bestemme fiskevalget. Oppskriften fungerer utmerket med annen hvitfisk også!

Porsjoner: 4

Tid: 20 min

Ingredienser:

- 800 g seifilet, uten skinn og bein
- 4 porsjoner pasta
- 1 boks hakkede tomater
- 3 stk sjalottløk
- 2 ts tomatpuré
- 2 ss olivenolje
- 3 ss basilikum, frisk
- Salt og pepper

Fremgangsmåte:

- Skjær seien i terninger.
- Kok pasta etter anvisning på pakken.
- Finhakk sjalottløk og surr blank i olivenolje. Tilsett hakkede tomater og tomatpuré, og la sausen koke på svak varme noen minutter.
- Smak til med salt og pepper, og tilsett finhakked basilikum.
- Ha fisketerningene i sausen og la disse trekke i 2-3 minutter.
- Sil kokevannet av pastaen og server den med tomatsausen.

Oppskriften er hentet fra
www.godfisk.no

Starter import av danske bruksbåter

► NYSATSNING:

Poca har en solid posisjon blant danske yrkesbrukere. Nå har Smart Marine startet import av merket, sier Torbjørn S. Wold.

UTSTYR: Danske Poca har bygget båter i snart 60 år, men merket er ganske ukjent her hjemme. Nå har Poca for første gang fått en norsk importør.

TEKST OG FOTO: JAN HANCHEN
MICHELSEN/BÅTMAGASINET

Der Karmøy-bedriften Smart Marine som nå velger å satse på de robuste, danske modellene.

Poca har i stor grad har funnet sitt marked blant hjemlandets yrkesbrukere, som politi, brannvesen og redningstjenester. I tillegg har Poca tradisjonelt levert mange båter til fiskere på Grønland, noe firmaets isbjørn-logo kanskje hentyder til:

– Grønlandske fiskere arbeider under tøffe forhold, og i tillegg er fangst- og kvotesystemer innrettet slik at det er viktig å

komme seg veldig raskt ut på feltene for en del fangstkategorier, sier Torbjørn S. Wold i Smart Marine.

– Derfor kan disse båtene settes opp med meget store maskiner.

Solide bruksbåter

På båtmessen på Straume utenfor Bergen i februar hadde Smart Marine med seg en åpen versjon av Poca 600 og en garnfiskeutstyrt 770 med lukket kabin. Begge båtene fremsto som bunnsolid bygget, med svært høye fribord og stor lastekapasitet, og produsenten tilpasser utstyr og innredning til kundenes ønsker.

Åpne 600 er godkjent for 12 personer og koster rundt 550.000 kroner på messen. Det er med en hundrehester, men modellen kan utstyres med motorer på inntil 350 hestekrefter. Det vil naturlig nok gi den 750 kilo tunge båten store fartsressurser. Messetilbudet på en teknisk velutstyrt,

men på ingen måte luksuriøs utgave av storesøsteren Poca 770 Patrol med 250 hk motor havner straks under 1,9 millioner kroner. Her er et sjøvannstolett det viktigste komfort-tillegget. Også denne modellen kan forsynes med en 350-hester, og båten er godkjent for hele 14 personer.

Dyr danskekrone

Wold innrømmer at Poca ikke er blant de rimeligste båtene på markedet. Men produsenten leverer heller ikke helt vanlige, masseproduserte fritidsbåter.

– I tillegg kommer det faktum at danskekronen dessverre er skyhøy for tiden, og det merker vi svært så godt, sier han.

I følge Wold har Smart Marine allerede solgt fire Poca 770 Patrol til fiskerfagskoler på nordvestlandet og han mener det er et norsk marked for merket også innen yrkesfiske, transport, sportsfiske og for ren hobbybruk hos kresne entusiaster. ■

Hos oss får du bambus- / kjølpesstenger!

Lengde: 2,1 m, 3 m, 4,2 m og 5,8 m

Besøk oss i butikken.
Bålyveien 23, 4521 Lindesnes
Tlf. 95018960

▲ **ÅPEN:** Høye, robuste 600 kan frakte inntil 12 personer og er godkjent for 350 hk. Båten leveres som åpen eller med ulike dekkshus.

▼ **TOPPMODELL:** Også 770 leveres i en rekke versjoner. Båten er teknisk velspekket, men ellers enkel og rasjonell. Komfortutstyret er et toalett Smart Marine selv har montert.

• • • • •
VIKØrsta

Flytebrygger og marinaanlegg

- Markedets beste kompetanse
- Høykvalitets produkter
- Størst utvalg i standardprodukter
- Fleksibilitet i spesialløsninger
- Prosjektering
- Montasje
- Service og vedlikehold
- ROV inspeksjon

www.vikorsta.no

a SAFEROAD® company

111-åring gjennom Nordvestpassasjen:

«Statsraaden» på

FORSKNING: 1. april kastet barken «Statsraad Lehmkuhl» loss fra hjemmehavnen Bergen og la ut på et tolv måneder langt tokt som blant annet innebærer å ta seg gjennom selveste Nordvestpassasjen.

TEKST OG FOTO: JAN HANCHEN
MICHELSEN/BÅTMAGASINET

One Ocean Expedition 2025-2026 omfatter besøk til 26 havner på tre kontinenter, og det faste matskapet er supplert av et stort antall forskere og studenter, pluss mange «sivile» som har meldt seg som mannskap for deler av toktet.

Formålet er å skape oppmerksomhet og dele kunnskap om utfordringene havet står overfor. Underveis vil det samles inn enorme datamengder som skal hjelpe til med å fastslå havets helse, overvåke økosystemer og vurdere virkningen av klimaendringer. Gjennom forskningsaktiviteter, kunnskapsformidling og politisk dialog skal ekspedisjonen rett og slett inspirere til et globalt engasjement for et mer bærekraftig hav.

111 års skutehistorie

«Statsraad Lehmkuhl» er Norges største og eldste skværrigger, og ble bygget som skoleskip for den tyske handelsflåten i 1914 under navnet «Grossherzog Friedrich August». Etter første verdenskrig ble skipet tatt som krigsbytte av britene og kjøpt til Norge i 1923 etter initiativ fra tidligere arbeidsminister og daværende direktør i Det Bergenske Dampskibsselskab, Kristofer Lehmkuhl. Bak kjøpet sto Norges Rederiforbund, og skipet ble benyttet som skoleskip frem til slutten av 1960-tallet, kun avbrutt av tysk tvangstjeneste under 2. verdenskrig.

Etter en del vanskelige år ble «Statsraaden» igjen satt i drift som skoleskip, og har i nyere tid også tjenestegjort som skoleskip for Sjøkrigsskolen. I tillegg er hun et hederskront regattafartøy og fast deltager under Tall Ships Races, og tusenvis av entusiaster har fått seile med henne på utalli-

▲ **TOKT:** 11. april la «Statsraaden» ut på et 12-måneders forskningstokt.

ge «medseilertokt», primært på kryss og tvers av Nordsjøen og Norskehavet.

Forskingstokt nummer to

Ekspedisjonen er en oppfølging av jor-domseilingen i 2021-2023, da «Statsraaden» fungerte som forskerfartøy for før-

ste gang. På dette nye toktet er det Nord-atlanteren, Nordvestpassasjen og det nordlige Stillehavet som i første rekke skal utforskes, når veteranen skal tjene som en unik datainnsamlingsplattform for å gi mer innsikt i avsidesliggende og lite utforskede områder. Skipet tar også

nytt forskertokt

▲ **SEILINGSRUTE:** One Ocean Expedition 2025-2026 starter i kjente farvann før kursen settes mot den krevende Nordvestpassasjen. Det vil gå et helt år før patriotiske bergensere igjen får se kjæledeggen «Statsraaden», som i over 100 år har vært en fast innslag i bybildet. Bildet er fra sjøkrigsskolekadetenes hjemkomst i 2016. KART: ONE OCEAN EXPEDITION 2025-2026

turen innom Middelhavet for å delta på FNs havkonferanse i Nice.

«Statsraaden» er videre fornyet hva angår utstyr, ikke minst med systemer fra Kongsberg Discovery, som leverer teknologi for måling av havstrømmer med ADCP for å forstå hvordan livet i havet påvirkes av havbevegelser, og for å registrere undervannsstøy i arbeidet for å overvåke forurensning og tilstanden for sjøpattedyr.

Teknologien inkluderer 75 og 300 kHz ADCP-er, EK80 ekkolodd, en avansert hydrofonklynge og Seapath GNSS-støttet treghtsnavigasjonssystem. Skipet har også en Blue Insight løsning, en plattform for å samle store mengder havdata. Slik

blir det mulig å behandle og dele innsamlede data med landbaserte team daglig.

Norsk spissteknologi

Dette suppleres av bredt spekter av utstyr som værstasjoner, vannprøvetakere, situasjonsbevissthet og bevegelsesreferanseheter, opplyser Kongsberg Discovery.

– Vår teknologi og våre systemer er ideelt tilpasset de oppgavene vi står overfor. Moderne og avansert teknologi vil gi oss presise og pålitelige data av høy kvalitet, selv under de mest utfordrende forhold. Vi ser frem til å delta i ekspedisjonen og bidra til å fremheve betydningen av havforskning for kommende generasjoner. Innsikt

om livet i havet er essensielt, både for klimaet, miljøet og av sikkerhetsperspektiv, sier Martin Wien Fjell, administrerende direktør i Kongsberg Discovery.

– «Statsraad Lehmkuhl» er et utrolig fartøy, men for å nå de ambisiøse ekspedisjonsmålene trengte det en stor teknologioppgradering. Vi er svært takknemlige overfor Kongsberg for deres engasjement med å skreddersy en teknologipakke som vil tillate oss å kaste lys over dypet og låse opp et nivå av forståelse som vi håper kan komme hele verden til gode, understreker Haakon Vatle, ekspedisjonsleder og administrerende direktør for Stiftelsen Seilskipet Statsraad Lehmkuhl. ■

GODTERIBUTIKKEN FOR OSS FRITIDSFISKERE

Ekstremt gode priser på ekstremt godt utvalg av fiskeutstyr. Du finner oss på Øyesletta ved Kvinesdal (langs gamle E39).

Berntsen Engros AS

Øyesletta 55, 4484 Øyestranda • 38 35 01 45 – 991 50 483

Ordinære åpningstider:
Man-fre: 09.00-17.00
Lørdag: 09.00-14.00

Årets skreikart:

Dårligste innsig siden 1988

FORSKNING: Det årlige skreitoktet startet 21. mars og ble avsluttet søndag 6. april. Det er det dårligst registrerte innsiget siden 1988, viser de foreløpige resultatene.

TEKST: BENTE KJØLLESDAL

Hvert år kartlegger havforskerne den nordøstarktiske torskens utbredelse på gyteområdene i Lofoten og Vesterålen.

Årets tokt dekket områdene fra sørkant av Malangsgrunnen, Vesterålsbankene, Røstbanken og Vestfjorden inn til og inkludert Austnesfjorden. Men sørlige del av Røstbanken ble utelatt i år. Håvtrekk nedstrøms fra denne delen av banken ga ingen indikasjon på at det foregikk vesentlig gyting av skrei i området.

Dårlig skreiinnsig

Toktet består av parallelle kurser med bruk av ekkolodd til å måle mengde skrei langs kursene. Disse 71 kursene ble supplert med 26 trålhal. Trålhalene blir brukt til å fordele mengden av skrei i mer detaljer, som størrelse- og aldersfordeling, kjønn, gytestatus og -historie.

Dårligst siden 1988. De foreløpige resultatene viser en drastisk nedgang i observert mengde i forhold til fjoråret. Skreiinnsiget ser ut til å være det dårligste siden 1988.

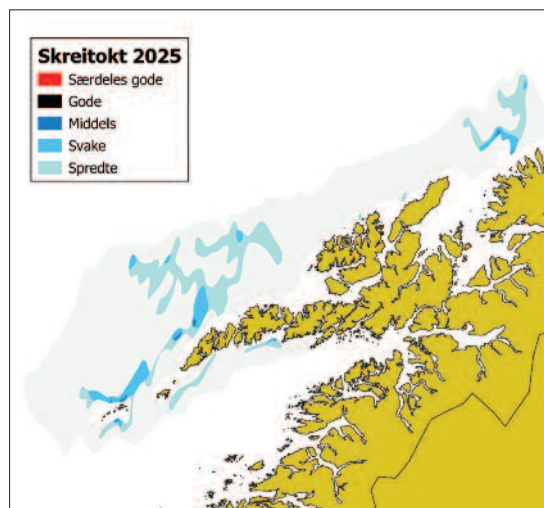
Forskerne påpeker at det fiskes betydelige mengder skrei nord for toktområdet og dette er skrei som er på vandring eller som har ankommet sitt gyteområde nord for toktets dekningsområde. De nordlige gyteområdene ble også i år dekket som en del av vintertoktet. Andelen fisk som fanges kystnært nord for toktområdet har

▲ TOKT: Forskerne på «Johan Hjort» har gjennomført mengdemåling av skreiinnsiget til Lofoten og Vesterålen. FOTO: KNUKORSBREKKE/HI

økt, men fangstmengden hittil i år har gått ned i alle områder i forhold til fjoråret, mest ned i Lofoten. Nedgangen i totalfangst så langt i 2025 i forhold til 2024 er i tråd med nedgangen i kvote.

Lite egg

Forskerne utførte i tillegg en rekke håvtrekk etter torskeegg, for å følge med på resultatet av gytingen. Funnene fra dette stemmer svært godt overens med det de fant av skrei. Resultatene fra toktet er en av flere kilder som går inn i bestandsvurderingen. ■

◀ SVAKE TALL:

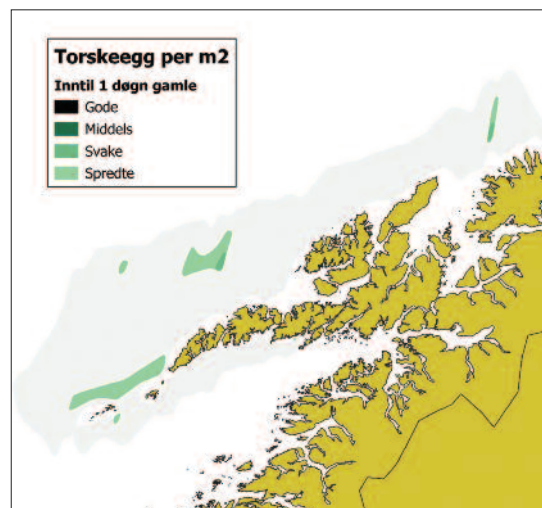
Årets skreikart viser i hovedsak spredte og svake registreringer. Helt lokalt fant forskerne noen få registreringer av middels styrke. Ingen gode registreringer i år.

KART: HI

▶ TILVEKSTEN I

FARE: Også eggkartet viser kun spredte, svake registreringer.

KART: HI

DRIVER DU MED GARNFISKE?

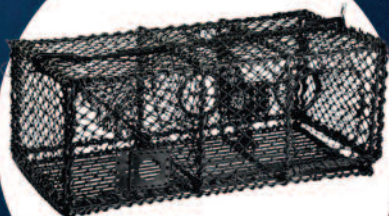
OK Marine har alt du trenger til garnfisket:

- Montering av nye garn
 - Remontering
- Nye garn hobby/proff

Kontakt oss gjerne for et uforpliktende tilbud.

ALT TIL HAVFISKE

Hummerteiner

Krepseteiner

Fisketeiner

Reketeiner

Tauverk

Tlf. 38 61 05 30
Mail: info@okmarine.no
www.okmarine.no

OK Marine
PART OF EGBERG GROUP

Kystfiskarlaget kritisk til søknad om ny akvakulturlokalitet

MENINGER: Norges Kystfiskarlag har levert uttalelse i forbindelse med søknad fra Lerøy Aurora Sjø AS om ny akvakulturlokalitet på Sandskjær i Vadsø kommune.

TEKST: NORGES KYSTFISKARLAG

Vi mener søknaden ikke bør behandles før ny kystsoneplan er vedtatt, da dagens plan fra 2002 er basert på et utdatert kunnskapsgrunnlag og mangler tilstrekkelige miljø- og konsekvensvurderinger. Den omsøkte lokaliteten overlapper med viktige fiskefelt for både garn, line, teiner og juksa.

Disse brukes av en stor del av den mindre kystflåten i Vadsø, og representerer avgjørende fangstområder for arter som torsk, sei, rognkjeks og kongekrabbe. Særlig vil garn- og linefisket bli sterkt berørt, da det vil være praktisk umulig og økonomisk uforsvarlig å sette redskap rundt eller i nærheten av et oppdrettsanlegg og dets sikringsone.

I tillegg ligger lokaliteten tett opptil gyteområder for torsk, lodde og bakkesil, samt i nærheten av elveutløpet til Vestre Jakobselv, som er gyteplass for villaks og sjørøye. Flere bestander i området er allerede i sårbar tilstand, og videre forringelse av gyte-

områder vil dermed kunne få store økologiske og næringsmessige konsekvenser.

Kystfiskarlaget peker også på mangelfull risikovurdering knyttet til forurensning, særlig fra impregneringsstoffer som brukes på nøtene. Konsekvensene av slik forurensning er ikke redegjort for i hverken søknaden eller i kystsoneplanen. Kystfiskarlaget er særlig bekymret for bruken av Tralopyril, som har manglende nedbrytningsevne, og som Havforskningsinstituttet er kritisk til om bør godkjennes i norsk fiskeoppdrett. Videre vil utslippene fra lokaliteten følge strømforholdene og spres vest mot Vestre Jakobselv

Lang reise for nyankomne

FORSKNING: Tre arter som ble nyregistrert norsk fauna i 2024 har reist helt fra Stillehavet og Mexicogulfen til norskekysten.

TEKST: CHRISTINE FAGERBAKKE

Hva har sjøpungen *Perophora japonica*, muslingen *Rangia cuneata* og anemonen *Diadumene lineata* til felles? Alle er dørstokkarter som er blitt registrert etablert i norske farvann i 2024.

– Det er kun snakk om tid før de neste dørstokkartene blir registrert langs kysten, sier havforsker Vivian Husa.

En dørstokkart er en art forskere antar vil etablere seg i vår natur på sikt, både på land og i havet. Mange av disse artene er allerede etablert i nabolandene våre.

Anemonen fra Stillehavet

Den lille anemonen *Diadumene lineata* hører egentlig til i den nordvestlige delen av Stillehavet. Arten finnes på hardbunn i fjæra og på grunt vann. Den er en brakkvannsart som kan etablere seg i artsfattige ferskvannspåvirkede områder. Denne har kun vært observert to ganger tidligere, utenfor Egersund i 2010 og på Fornebu i 2021.

– Denne fant vi ganske mye av på bryggene i to småbåthavner på Malmøya i Indre Oslofjord. Så det er tydelig at også denne arten er etablert i området, sier Husa.

▲ **FRA MEXICOGULFEN 1:** Anemonen *Diadumene lineata* var tallrik på brygger på Malmøya og Ormøya i Oslofjorden. FOTO: VIVIAN HUSA/HI

Sjøpungen fra Stillehavet

Sjøpungen *Perophora japonica* holder egentlig til i det nordlige Stillehavet. Nå er den oppdaget sør for Egersund. Denne har lenge vært en dørstokkart på Fremmedartslisten.

– Denne sjøpungen danner kolonier der hvert dyr er bundet sammen med gule stolonier, som er en slags røtter. Hver sjøpung er mindre enn én centimeter, men de er veldig tallrike. I England ser vi at de har spredd seg over flere områder, sier Vivian Husa.

Karakteristisk for arten er de gule stjerneformete skuddene i kolonien, som kan brekkes av, flyte av gårde med strømmen og etablere nye kolonier andre steder.

▼ **FRA MEXICOGULFEN:** Sjøpungen *Perophora japonica* ble funnet på to lokaliteter sør for Egersund. FOTO: ERLING SVENSEN (ETTER AVTALE)

Muslingen fra Mexicogulfen

Rangia cuneata holder egentlig til i Mexicogulfen. Den ble registrert i Europa for første gang i 2006. Nå har den ovale muslingen dukket opp i store mengder i Frierfjorden og Voldsfjorden.

– De største skjellene var nok rundt fem år, og vi fant alle årsklasser nedover. Vi antar den vil etablere seg i beskyttede brakkvannsområder i årene som kommer. Men Artsdatabanken kategoriserer arten likevel som «lav risiko», basert på den økologiske effekten det er forventet at den har.

Haiker med båttransport

De fremmede artene gror som oftest fast under båter og «haiker» til kysten vår.

i Vadsø kommune

og Kariel der det er flere aktive fiskefelt. Utslippene kan også spres østover under rette forhold. Utslippene og påvirkningen fra anlegget vil da være ødeleggende for et langt større område enn hva som er avsatt i eksisterende kystzoneplan.

Kystfiskerilaget mener det vil være ufor-
svarlig å tillate etablering av oppdrett i
dette området før konsekvensene for fis-
keriene og økosystemet er grundig utre-
det. Vi oppfordrer Vadsø kommune til å
avvise søknaden og innføre midlertidig
forbud mot tiltak til ny kystsoneplan for
Varanger er vedtatt. ■

arter

▲ **FRA MEXICOGULFEN 2:** Muslingen *Rangia cuneata* ble funnet i store mengder i Frierfjorden og Voldsfjorden. FOTO: RUDOLF SVENSEN/HI

Om de overlever klimaet her, kan de spre seg over store områder og lage problemer for de artene som er stedeagne i våre sjøområder. Et skrekkeeksempel på dette er sjøpungen *Didemnum vexillum*, også kjent som havnespy.

Tidligere har ofte ballastvann blitt trukket fram som den viktigste tilførselsveien når det gjelder spredning av fremmede marine arter. Nå viser det seg at det er artene som har grodd fast på undersiden av båtene, som er den største trusselen.

– Havnespy, lærsekkdyr, djevletunge og flere nye mosdyr som er oppdaget de siste årene, har trolig kommet til Norge som groe på en båt, slutter havforsker Vivian Husa. ■

Profilerings- artikler og utstyr

Det er viktig å være synlig som medlem av Småfisker'n. Samtidig kan små, praktiske effekter være greit å gi bort til nye medlemmer samt i diverse kampanjer.

Listen under viser hva vi har å tilby. Det er lokallagene som står for salg til medlemmer. Kontakt formann eller kasserer i ditt lag så hjelper de deg. På nettsiden til Småfisker'n finner du også alle profileringsartiklene.

Teine- og garnskilt

- 100 X 210 mm
6 mm, porøse flyter.
Kr. 35,- pr stk.

Vimpel

kr. 135,- pr stk.

Nøkkelring

med flyter myk skum
m/ logo.kr. 15,- pr stk.

Klebemerke

Ø 10 cm Logo kr. 9,- pr stk.

Klebmerke

7 x 15 cm «Jeg er medlem»
kr. 20,- pr stk.

Klebmerke Ø 15 cm «Vern om din rett» kr. 25,- pr stk.

T-skjorte merke You.

Med logo str. Small-
2 XL, kr. 85,- pr stk.

Genser

merke You, flosset
med krave, tykk
kr. 225,- pr stk

Caps blå

med logo
kr. 75,- pr stk.

Flytevest Regatta

Sort, kort kr. 900,-

VAKKER, MEN UTSATT: Porsangerfjordens torskestamme skal berges med gytemerd, tarepark og bevaringsområder.
FOTO: ARNSTEIN RØNNING CC BY-SA 3.0

Porsangerfjorden 3.0:

Vil redde fjordtorsk med forskning og lokalkunnskap

FORSKNING: Gytemerd, tarepark og bevaringsområder kan sørge for å reetablere en lokal torskebestand i Porsangerfjorden.

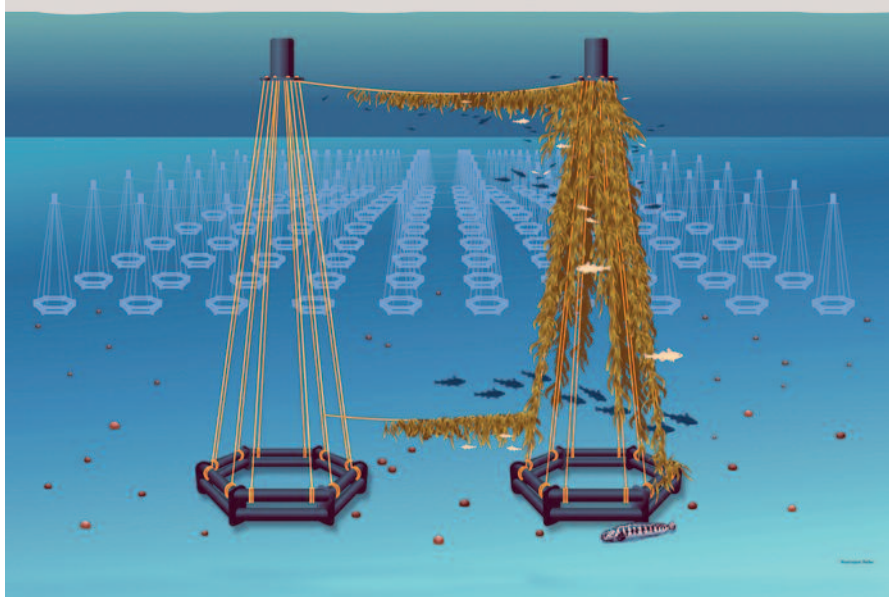
TEKST: PAULINE PAOLANTONACCI

—Porsangerfjorden var en gang rik på torsk, sei og rødspette, men i dag står den som nærmest tom – i alle fall i de indre delene, sier havforsker og prosjektleder Hans Kristian Strand.

Ved hjelp av en tidligere mulighetsstudie, og et unikt samarbeid med lokale fjordbrukere, baserer prosjektet seg på dokumentasjon av vandringsmønstre, historiske fiskerier og annen nøkkeltunnskap.

– Nå står vi klare til å starte restaureringsarbeidet og gi fjordtorsken en ny sjanse. Før vi går i gang skal vi i et forprosjekt finne ut hva må til for at hovedprosjektet skal lykkes.

TAREPARK: Her vises to TareRev-enheter i forgrunnen, og et omriss av 100 sammenkoblede enheter i bakgrunnen. GSG AS står for design og produksjon av Tarerevene som benyttes i prosjektet. ILLUSTRASJON: REIBO AS

▲ **AMBISJONER:** Prosjektet vil styrke torske-
angelens overlevelse med beskyttende, nærings-
rike habitater. FOTO: ERLING SVENSEN/HI

Gentesting for lokal tilhørighet

Et planlagt hovedprosjekt går ut på å etablere en «gytemerd», hvor lokal torsk fanges inn, gtestes, føres, og får gyte naturlig.

– Vi håper at dette fører til den at gamle gyteplassen igjen får tilførsel av store mengder befruktede egg, sier havforskeren.

Av totalt fem gyteplasser på vestsiden av Porsangerfjorden, har tre av dem vært mer eller mindre forlatt i 30–50 år.

– Da er det veldig lite torsk igjen i området. Målet er å vekke disse gytstedene til live igjen. Torsken som inngår i gjenoppbyggingsforsøket vil gtestes, slik at vi for eksempel ikke fyller opp fjorden med skreiaikom, forklarer han.

– Vi vil etablere en undersjøisk tarepark. Parken vil gi et tryggere oppvekstområde og øke sjansen for at mer yngel overlever fram til ungfiskstadiet.

Tareskog regnes som et spesielt produktivt økosystem, fullt av liv, og hjemstedet til mange forskjellige arter.

– Målet er altså å forbedre overlevelsen for yngel ved å tilby et beskyttende og næringsrikt habitat, sier Strand.

Innføring av bevaringsområder

Strengt marint vern og begrenset menneskelig aktivitet, kan hjelpe med å restaurere biologisk mangfold og funksjon.

– Derfor vil vi innføre soner med fiskebegrensninger. Dette vil føre til at ungfisken får vokse opp uten risiko for overfiske, sier Strand.

Porsangerfjordprosjektet er et viktig første steg for å forstå hva som skal til for å gjenoppbygge en fjordbestand.

– Om resultatene fra forprosjektet er positive, ligger veien åpen for et hovedprosjekt som kan iverksettes slik at det monner på fjordnivå, slutter havforsker og prosjektleder Hans Kristian Strand.

Erfaringsene fra Porsangerfjorden kan også komme andre fjorder til gode, og gi verdifull innsikt i hvordan lignende tiltak kan gjennomføres i andre områder. ■

Dette er Porsangerfjordprosjektet

Porsangerfjordprosjektet har som mål å gjenopprette fjordtorskbestanden i indre deler av Porsangerfjorden.

Gytemerd, kunstig tarepark og bevaringsområder kan hjelpe å restaurere bestanden i fjorden.

Første trinn er et forprosjekt som ser på levendefangst, genetikk, tareparker og MPA-områder for å hindre overfiske.

Et vellykket forprosjekt vil legge grunnlaget for et hovedprosjekt.

Prosjektet er et samarbeid mellom Porsanger kommune, HI og produksjons- og designbedriften GSG AS. Forprosjektet støttes økonomisk av Arktis 2030 og Finnmarkseiendommen. ■

Hummerteiner og krabbeteiner til salgs!

Standard og rektangulære skotteteiner i oransje, blått eller svart

5% rabatt til medlemmer av Småfisker'n

- Mål: 92 x 45 x 40 cm. Vekt: 14 kg.
- 2 x 125 mm inngangsringer, solide oransje plastinnganger + innerkalve/innerrom.
- Agnpose tilgjengelig fra toppen av teina.
- Hele teina er surret med 12 mm tau for å motvirke slitasje på nettet.
- Teinene ligger utrolig godt på bunnen og fisker meget bra!
- Leveres også i lettmodellen (9 kg) eller king size, king size light.
- Teinene våre kan leveres både i oransje, blått og svart nett.

KING SIZE skotteteiner

- Mål ; 108L x 54B x 48H
- leveres med 140 mm inngangsringer og enormt innerrom/hvilerom.

KING SIZE LIGHT skotteteiner

- Størrelsemessig midt mellom standard og king size, mål 102x50x48H, omtrent samme som Vestlandsteina, men med åpning i begge ender for enklere tømning av teina.
- Bestill nå for levering i august/september.

Ta kontakt med

SKAGERAK TRÅL OG NOTBØTERI A/S

Østerøya 244, 4625 Flekkerøy • post@skageraktral.no • www.skageraktral.no
Tlf. 38 10 02 36/915 98 110 • fax: 38 09 05 26

Sommerens vakreste eventyr starter hos oss!

Vi har over 30 år med fagkunnskap, service og entusiasme i ryggmargen. Vi vet hva du trenger. Kom innom butikken for sikre tips og gode tilbud!

SE VÅR NETTBUTIKK WWW.JAKTOGFRILUFT.NO

Du kan også ringe inn eller sende din ordre på e-post:
ORDRETELEFON 37 06 07 00 - POST@JAKTOGFRILUFT.NO

Jakt&Friluft

WWW.JAKTOGFRILUFT.NO

ARENDAL: Bryggeriveien 4, 4848 Arendal | **GJØVIK:** Welhavensgate 1, 2821 Gjøvik

Konkurransen:

Er det en grønnsak?

FOTO: ERLING SVENSEN / HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Denne oppgaven egner seg kanskje best for småfiskere med et våkent blikk for det som rører seg i vannmassene, men som vi ikke fanger til matauk.

Skapningen er å finne langs hele kysten. Vi spør som vanlig etter norsk og latinsk navn.

Svar sendes innen utgangen av september til Småfisker'n v/Lars Kongsvik, Sagstadvegen 11, 5243 Fana. Merk konvolutten *Konkurransen*. Du kan også sende svar til smaafiskern@outlook.com, sett *Konkurransen* i emnefeltet.

Vinneren trekkes blant de som leverer riktig svar. ■

Svar på konkurransen nr 2/24:

Havmus

Riktig svar denne gangen var havmus, med det latinske navnet *Chimaera monstrosa*. Heldig vinner var Karstein Langenes, Fosslandsosen. Premie er sendt.

FOTO: HAVFORSKNINGSINSTITUTTET

Hos havforskningsinstituttet kan vi lese følgende om denne arten:

«Havmus (*Chimaera monstrosa*) er den eneste norske arten i havmusfamilien. Sammen med to andre familier utgjør de én av to klasser av bruskfisk (*Holocephali*). Den andre klassen (*Elasmobranchii*) inneholder haiene og skatene. Arten som er vanlig hos oss er én av rundt 40 i verden. Den finnes både langs kontinentalskråningene og i dypere deler av sokkelområdene.

Havmus er lett gjenkjennelig på sin spesielle form og det praktfulle farge-spillet. Sidelinjeorganet forgrenes og dekker store deler av hodet. Den har en giftig ryggpigge med som kan forårsake smertefulle stikk. Er man uheldig, kan man følge et gammelt råd og smøre såret med væske fra havmusas øyne.

Havmusene har noen få, store og permanente tannplater i stedet for haienes mange, fornybare tenner. Disse bruker de til å spise hvirvelløse bunndyr som krepsdyr og muslinger, mens større in-

divider tar også annen fisk. Arten ser kanskje litt fiskeaktig ut, men beveger seg mer på skatevis ved hjelp av de ving-eaktige brystfinnene. Kanskje ikke så rart at arten er blitt oppkalt etter monstret *Chimaera*, som i gresk mytologi var satt sammen av flere dyrearter.

Bestand, fiskeri og forvaltning

Tidligere ble arten fisket på grunn av den store leveren, som kunne nyttes til teknisk olje. I dag er fisket i stor grad bifangst i tråling etter andre dyptlevende arter, og blir trolig kastet ut.

Bestanden overvåkes ikke målrettet, så kunnskapen biologi og utvikling er mangelfull. Vi får imidlertid havmus på flere forskningstokt, blant annet i Skagerrak og langs kysten av Midt- og Nord-Norge. Forekomsten i toktene har de siste tiår vært stabile eller økende, og har de siste årene ligget rundt 100 tonn i året i norske farvann.

De kan bli mer enn én meter lange, men vi kjenner lite til bestandens aldersstruktur. Veksten har vært forsøkt

beregnet ut fra soner i ryggpiggen, men nærmere fysiologiske studier av piggene tyder på at sonene ikke nødvendigvis representerer årringer. ■

Fakta om havmus

Andre navn: Gullhå, hågylling, havkatt, engelsk: Rabbit fish

Familie: Chimaeridae (havmuser)

Maks størrelse: 3 kg og 1,5 m inkludert den lange, piskformede halen

Leveområde: Nordøst- og Øst-Atlanteren og vestlige Middelhavet. Vanligst mellom 200–500 m dyp, ned til 1000 m.

Hovedgyteområde: Ukjent

Gytetidspunkt: Havmusa har indre befruktning og legger egg i kapsler som deponeres på grunt vann om våren. Eggutviklingstiden anslås til 9–12 måneder, men er nok temperaturavhengig.

Føde: Reker, krabber, mindre krepsdyr, muslinger, slangestjerner og fisk

Særtrekk: Særegent, vakkert utseende med gullglinsende marmorert skinn, store grønne øyne og lang hale. En kraftig hengslet ryggpigge foran første ryggfinne, store ving-eaktige brystfinner.

HELE LANDET FRA SYD TIL NORD

NFSF foreningsoversikt

SMÅFISKER'N ONSØY/RÅDE

Formann Torbjørn Halvorsen:
Gamleveien 50, 1642 Saltnes
☎ 974 95 044
✉ halvorsen.tb@gmail.com

Kasserer Stig Østenrød:
Sønningaveien 10A, 1626 Mandal
☎ 900 85 577
✉ stig.ostenrod@yahoo.no

SMÅFISKER'N MOSS/RYGGE

Formann Thorbjørn Andersen:
Grefsrødveien 6, 1560 Larkollen.
☎ 908 82 736
✉ andersen.thorbjorn@gmail.com

Kasserer: Lars Einar Fjerbæk:
Ekholtveien 89, 1526 Moss
☎ 924 68 312
✉ lars.fjerbek@gmail.com

SMÅFISKER'N TØNSBERG & OMEGN

Formann Frode Hansen:
Velleveien 29, 3118 Tønsberg
☎ 404 61 817
✉ frode.hansen1@online.no

Kasserer Stener Pettersen:
Magnesvei 5, 3151 Tolvsrød
☎ 920 39 156
✉ stenepe@online.no

SMÅFISKER'N STAVERN OG LARVIK

Formann Per Ivar Gundersen:
Askeveien 11, 3274 Larvik
☎ 950 66 959
✉ per.ivar.gundersen@sf-nett.no

Kasserer Harald Larsen:
Soleieveien 12, 3268 Larvik
☎ 911 88 923
✉ harald.larsen@outlook.com

SMÅFISKER'N TELEMARK

Formann Per Tveit:
Tømmervn. 37, 3943 Porsgrunn.
☎ 911 15 732
✉ ptveit@online.no

Kasserer Åse Hermansen:
Borgetun 23, 3711 Skien
☎ 909 50 759
✉ asehermansen@gmail.com

SMÅFISKER'N RISØR/ TVEDESTRAND

Formann Arne Thorvald Aanonsen
Dypvågveien 273,
4904 Tvedestrand
☎ 913 46 200
✉ arnethaanonsen25@gmail.com

Kasserer Iain Williams:
Dypvågveien 31, 4904 Tvedestrand
☎ 977 87 091
✉ lkw1972@icloud.com

SMÅFISKER'N ARENDAL

Formann Øyvind Jørgensen:
Lokesvei 42b, 4846 Arendal
☎ 900 26 177
✉ granvik-as@outlook.com

Kasserer Kjartan Telle:
Liaveien 10, 4815 Saltrød
☎ 480 23 563
✉ kjartanliv@gmail.com

KRISTIANSAND OG OMEGNEN

Formann Stein Otto Andersen:
Sigynsvei 2C, 4631 Kristiansand S
☎ 913 49 489
✉ steinottoandersen@gmail.com

Kasserer Tor Aagedal:
Konvallvn. 4, 4620 Kristiansand
☎ 918 73 535
✉ tor.aagedal@gmail.com

NFSF AVD. ROGALAND

Kontakt: Lars Kongsvik
Sagstadvei 11, 5243 Fana
☎ 959 78 566
✉ kongsviklars@gmail.com

BJØRNAFIJORDEN FRITIDSFISKARLAG

Formann Magnus Lyssand:
Håvardsvegen 53, 5200 Os
☎ 56 30 53 69 - 975 22 586
✉ magnuslyssand@yahoo.no

Kasserer Vermund Halhjem:
Bjørnavegen 19, 5200 Os
✉ vermund.halhjem@hotmail.no
www.ossmaafiskarlag.no

NFSF AVD. SOGN OG FJORDANE

Leiar Ottar Nygård:
Pernesvegen 23, 6717 Flatraket.
☎ 918 60 683
✉ ottar.nygard@gmail.com

Kasserer Kåre Nyheim:
Seljevegen 784, 6717 Flatraket
☎ 412 58 872
✉ kmnyh@online.no

NFSF AVD. MØRE OG ROMSDAL

Kontakt: Lars Kongsvik
Sagstadvei 11, 5243 Fana
☎ 959 78 566
✉ kongsviklars@gmail.com

LOFOTEN FRITIDSFISKERLAG

Formann Tore Johnny Markussen:
Legdaveien 17, 8372 Gravdal
☎ 959 11 444
✉ tore.johnny.markussen@gmail.com

Kasserer Roger Pettersen:
Bjørklia 4, 8370 Gravdal
☎ 911 24 240
✉ rogep@online.no

Meld deg inn i NFSF

Gjennom medlemskap i NFSF får du del i en rekke fordeler, og du bidrar til å styrke vår felles sak.

Er dette noe for deg, så meld deg inn via

www.smaafiskern.no

- eller benytt kupongen under.

Årskontingenten fastsettes av lokallaget
(for tiden kr 150 - 300).

Vi kan tilby deg:

- Et høringsorgan som taler din sak overfor myndighetene
- Juridisk rådgivning
- At du gjennom lokalforeninger treffer sjøens folk med de samme interessene som du
- At du får anledning til å delta på sosial tiltak som skalldyr-aftener, bacalaofest, bryggefest, fiskekonkurranser og småfiskerfestivaler.
- At du sammen med andre får delta på kurs i rusebinding, garnfelling og redskapstell
- At du mottar forbundsbladet «Småfisker'n» helt gratis.

Ja takk!

Jeg melder meg inn som medlem i Norges Fritids- og Småfiskerforbund, og får tilsendt informasjon fra nærmeste lokallag. Som medlem mottar jeg medlemsbladet «Småfisker'n» gratis to ganger i året.

Navn:

Adresse:

Postnr.

Poststed

Tlf:

E-post :

Norges Fritids-
og Småfiskerforbund
Sagstadvegen 11
5243 FANA

FISKE, BÅT OG FRITID SIDEN 1987

Sotranot AS
Bildøyvegen 7, 5353 Straume
56 33 59 50
Mail@sotranot.no
Nettbutikk: www.sotranot.no

Sotranot as

RETURADRESSE:
Lars Kongsvik
Sagstadvegen 11
5243 FANA

Vi tar oss av små og store

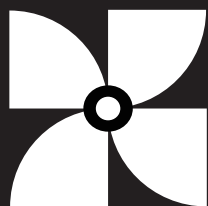
PROPELLSKADER

– og resultatet blir alltid godt som nytt!

FØR

ETTER

**SVEIS &
PROPELL
SERVICE**

**Gode priser -
ta kontakt for
tilbud!**

Svein Orrebakken
Hegglandsdalsvegen 273
5211 Os

Mob. 404 08 424
www.propellservice.no
post@propellservice.no

**Salg av nye og brukte
propeller, propellutstyr
og annet båtutstyr. Alt
i propellreparasjoner.**

- **ALUMINIUM • STÅL**
- **BRONSE • RUSTFRITT**

Til alle redere/båteiere: Vi har den glede å tilby service og reparasjon på alle typer propeller, uansett størrelse eller skadens omfang (brudd, skade, tæring, stigningsendring, polering, bytte av nav, avbalansering, m.m.

**Reparasjonen av propellen
vil aldri koste mer enn
halvparten av ny pris.**

- **Fast pris**
- **Garantert arbeide**
- **Rask levering**

**Vi er forhandler for de
fleste propellmerker:**

- Michigan
- Federal
- Columbian
- Radice
- Mikado
- Teinbridge
- Hamble
- Gori
- Flex-o-fold
- Max-prop
- Ballistic
- Rapture
- Yanmar
- Volvo
- Foldepropeller
- Seilpropeller

Alle propeller blir kontrollert og balansert før levering.

Tenk på reservepropell som stepphjul.

Vi sender post/postoppkrav over hele landet.